

LATVIJAS REPUBLIKA
VALSTS GALVENAIS PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS INSPEKTORS

Peldu iela 30, Rīga, LV-1050, Latvija • Tālrunis 67095230 • Fakss 67322727 • E-pasts: pvd@pvd.gov.lv

RĪKOJUMS
Rīgā

28.02.2013.

Nr. 34

Par instrukcijas apstiprināšanu

Pamatojoties uz Veterinārmedicīnas likuma 26.panta 2.daļu, nosaku:

1. Atcelt Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 2004. gada 7. aprīļa rīkojumu Nr. 78.
2. Apstiprināt „Klasiskā cūku mēra pakarošanas instrukciju”.
3. Slimības aizdomu vai uzliesmojumu gadījumā atbildīgajām amatpersonām rīkoties atbilstoši prasībām, kuras noteiktas augstāk minētajā instrukcijā.
4. Teritoriālo struktūrvienību vadītājiem iepazīstināt veterinārārstus (t.sk., valsts pilnvarotos veterinārārstus kautuvē) ar augstāk minēto instrukciju līdz š.g. 1. aprīlim.
5. Rīkojums stājas spēkā ar parakstīšanas brīdi.
6. Kontrole par rīkojuma izpildi tiek uzdota PVD Veterinārās uzraudzības departamenta direktoram.

Pielikumā: „Klasiskā cūku mēra apkarošanas instrukcija” uz 45 lp.

Valsts galvenais pārtikas
un veterinārais inspektors

M. Balodis

T. Ribakova,
67027584

Kopija: PVD TSV
PVD PUD
PVD Vadības sistēmu, mācību un audita daļa

**LATVIJAS REPUBLIKA
PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS**

APSTIPRINĀTS

ar Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora
2013. gada 27. februāra rīkojumu Nr. 34

**KLASISKĀ CŪKU
MĒRA APKAROŠANAS
INSTRUKCIJA**

RĪGA, 2013.

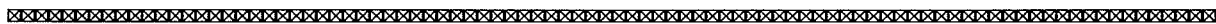

SATURS

1. **NORMATĪVIE AKTI, KAS REGLAMENTĒ INSTRUKCIJĀ NOTEIKTO DARBĪBU VEIKŠANU**
2. **TERMINOLOGIJA UN SAĪSINĀJUMI**
3. **SLIMĪBAS APRAKSTS**
4. **RĪCĪBA KLASISKĀ CŪKU MĒRA AIZDOMU GADĪJUMĀ**
5. **PASĀKUMI GADĪJUMĀ, JA APSTIRPINA KLASISKĀ CŪKU MĒRA KLĀTBŪTNI CŪKĀM SAIMNIECĪBĀ**
6. **RĪCĪBA AIZSARDZĪBAS ZONĀ**
7. **RĪCĪBA UZRAUDZĪBAS ZONĀ**
8. **CŪKU NOVIETŅU POPULĀCIJAS ATJAUNOŠANA PĒC SLIMĪBAS UZLIESMOJUMIEM**
9. **RĪCĪBA GADĪJUMOS, KAD IR AIZDOMAS VAI APSTIPRINA KLASISKĀ CŪKU MĒRA KLĀTBŪTNI KAUTUVĒ VAI TRANSPORTLĪDZEKLĪ**
10. **RĪCĪBA DZĪVNIEKU TIRDZNIECĪBAS VIETĀS (TIRGOS, IZSOLĒS, u.c.)**
11. **RĪCĪBA KLASISKĀ CŪKU MĒRA AIZDOMU VAI DIAGNOZES APSTIPRINĀŠANAS GADĪJUMĀ SAVVAĻAS CŪKĀM**
12. **PLĀNI KLASISKĀ CŪKU MĒRA APKAROŠANAI SAVVAĻAS CŪKU POPULĀCIJĀ**
13. **SAVVAĻAS CŪKU ĀRKĀRTAS VAKCINĀCIJA**
14. **ĀRKĀRTAS VAKCINĀCIJA CŪKU NOVIETNĒS**
15. **DZĪVNIEKU NOGALINĀŠANA UN LĪĶU IZNĪCINĀŠANA**

PIELIKUMI:

1. pielikums „Paziņošana par slimību un papildus informācija, ko sniedz PVD CA Eiropas Komisijai un Dalībvalstīm klasiskā cūku mēra apstiprināšanas gadījumā”
2. pielikums „Par izsniegtajām vakcīnām”
3. pielikums „Par izlietoto vakcīnu daudzumu”
4. pielikums „Pārskats par veikto vakcināciju”
5. pielikums „Pārskats par dzīvnieku vakcināciju”
6. pielikums „Galvenie kritēriji un riska faktori, kas jāņem vērā, pieņemot lēmumu piemērot ārkārtas vakcināciju cūku novietnēs”
7. pielikums „Galvenie kritēriji un riska faktori, kas jāņem vērā, pieņemot lēmumu nogalināt cūkas skartajās novietnēs”
8. pielikums „Akts”
9. pielikums „AKTS Nr. ____ Par nomedīto meža cūku parenhīmatozo orgānu un asins paraugu piegādi izmeklēšanai uz KCM”
10. pielikums „VGPVI rīkojuma projekts par karantīnas noteikšanu, ierobežojumiem un kontroles pasākumiem”
11. pielikums „VGPVI rīkojuma projekts par klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumiem
_____ (novietnes adrese)
12. pielikums „VGPVI rīkojuma projekts par klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumiem
_____ (novietnes adrese)
13. pielikums „VGPVI rīkojuma projekts par klasiskā cūku mēra epidemioloģisko izmeklēšanu”
14. pielikums „VGPVI rīkojuma projekts par inficētās teritorijas paplašināšanu un tajā piemērojamiem kontroles pasākumiem”

1. NORMATĪVIE AKTI, KAS REGLAMENTĒ INSTRUKCIJĀ NOTEIKTO DARBĪBU VEIKŠANU

1. MK noteikumi Nr. 991 (30.11.2004) „Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”.
2. KR.10.P.143 „Klasiskā cūku mēra diagnostikas rokasgrāmata”.
3. Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 2011. gada 18. februāra rīkojums Nr. 26 „Dzīvnieku novietņu dezinfekcijas un vides sanācijas instrukcija”.
4. Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 2004. gada 20. augusta rīkojums Nr. 142 „Pamatnostādnes dzīvnieku bezsāpju nogalināšanai (eitanāzijai)”.

---

2. TERMINOLOĢIJA UN SAĪSINĀJUMI

PVD - Pārtikas un veterinārais dienests

PVD CA - Pārtikas un veterinārā dienesta centrālais aparāts

VGPVI - Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors

PVD TSV – Pārtikas un veterinārā dienesta Teritoriālā struktūrvienība

BIOR - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts, kas ir Latvijas valsts references laboratorija dzīvnieku infekcijas slimību diagnostikā

EK - Eiropas Komisija

OIE - Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija

KCM - klasiskais cūku mēris

Cūka- ir jebkurš cūku dzimtas dzīvnieks, ieskaitot mežacūkas

Savvaļas cūka - ir cūka, kas netiek turēta vai audzēta novietnē

Novietne - ir jebkura dzīvnieku novietne, kur pastāvīgi vai pagaidām tiek turētas cūkas

Īpašnieks - ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai personas, kam ir īpašumā cūkas vai kam uzticēta minēto dzīvnieku turēšana, par finansiālu atlīdzību vai bez tās

Marķēta vakcīna ir vakcīna, kas izraisa imunitātes veidošanos, ko var atšķirt no imūnreakcijas, ko izsauc dabiska infekcija ar savvaļas vīrusu, izmantojot laboratorijas testus, ko veic saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu

Ar KCM vīrusu iespējami inficēta cūka- ir jebkura cūka vai cūkas liemenis, kuram ir tādas klīniskas pazīmes vai pēc kaušanas veterinārajā ekspertīzē konstatētās patoloģijas, vai reakcijas uz laboratoriskajām pārbaudēm, kas veiktas saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu, kas norāda uz iespējamu KCM klātbūtni

Klasiskā cūku mēra gadījums vai **ar KCM inficēta cūka**- ir jebkura cūka vai cūkas liemenis:

- kam ir apstiprinātas KCM klīniskās pazīmes vai pēc kaušanas veterinārajā ekspertīzē konstatētās patoloģijas, vai
- kurā slimības klātbūtne ir apstiprināta ar laboratoriskajām pārbaudēm, kas veiktas saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu

Klasiskā cūku mēra uzliesmojums ir novietne, kurā konstatēti viens vai vairāki klasiskā cūku mēra gadījumi

Primārs uzliesmojums- ir slimības uzliesmojums, kas nav epidemioloģiski saistīts ar kādu iepriekšēju uzliesmojumu valstī, vai pirmais slimības uzliesmojums valstī

3. SLIMĪBAS APRAKSTS

1.1.Klasiskais cūku mēris (KCM) (*lat. Pestis Suum, ang. Classical swine fever; hog cholera*) ir kontagioza slimība, ar kuru slimo mājas un meža cūkas neatkarīgi no to vecuma.

1.2..Slimības ierosinātājs ir vīruss - Flavoviridae dzimtas Pestivirus.

1.3.Vīruss izdalās no slimā dzīvnieka organisma ar ekskreti (urīnu, fekālijām), dzemdību laikā - ar augļa ūdeņiem. Slimības ierosinātāju viegli pārnest no fermas uz fermu ar kontaminētu barību, ūdeni, inventāru, apģērbu un transporta līdzekļiem, kā arī tas tiek izplatīts ar termiski neapstrādātām, cūkgaļu saturošām virtuves ēdienu atliekām.

1.4.Vīruss ir izturīgs ārējā vidē pie zemas temperatūras (<+4⁰C 4 – 6 mēnešus). Saldētā cūkgaļā tas saglabājas pat vairākus gadus, līdz 4 mēnešiem ierosinātājs saglabājas sālītā cūkgaļā. Vīrusu ātri inaktivē saules stari, paaugstināta temperatūra (+70⁰C) un atbilstoši dezinfekcijas līdzekļi.

1.5.Slimības klīniskās pazīmes:

1.5.1.Slimības inkubācijas periods ir no 2 – 6 dienām, bet var ilgt arī līdz 1 mēnesim, atkarībā no dzīvnieka organisma rezistences un ierosinātāja virulences.

1.5.2.Slimībai raksturīgas vispārējas organisma saslimšanas pazīmes – drudzis, konjunktivīts, ataksija, hemoraģiskā diatēze, centrālās nervu sistēmas darbības traucējumi un augsta letalitāte. Vēdera, ausu un pakakles apvidū var būt novērojama ādas cianoze. Slimības gaita var būt perakūta, akūta vai hroniska.

1.5.3.Grūsnās sivēnmātes var abortēt, sivēni piedzimt vārgi, hipotrofiski, atsevišķos gadījumos - nedzīvi vai mumificēti.

1.5.4.Hroniska slimības gaita raksturojas ar apgrūtinātu elpošanu, klepu, novājēšanu, dzemdes iekaisumu, caureju, kas mainas ar aizcietējumiem.

1.5.5.Bieži ar KCM slimām cūkām pievienojas sekundārā infekcija - salmoneloze, pastereloze, dizentērija, kas saasina slimības gaitu.

1.6.Difereciāldiagnostika: salmoneloze, pastereloze, cūku sarkanguļa, cūku transmisīvais gastroenterīts, Tešena slimība, Aujeski slimība, cūku dizentērija, saindēšanās, kas norit ar hemoraģisko septicēmiju u.c.

1.7.Diagnozi uzstāda kompleksi, vadoties no klīniskās ainas, epizootiskās situācijas, pataloganatomiskajām izmaiņām orgānos, audos un laboratorisko izmeklējumu rezultātiem. Diagnozi apstiprina ar oficiāli atzītām laboratoriskām metodēm. KCM laboratoriskā diagnostika tiek veikta BIOR.

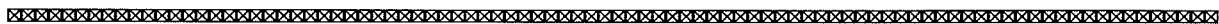
1.7.1.Laboratorijā izmeklēšanai jāiesūta šāds materiāls:

a) no dzīvnieka - asins seruma paraugs un stabilizēts asins paraugs;
b) no liķa – mandeles, liesas un nieres paraugi, mandibulārie, bronhiālie, mediastinālie, mezenteriālie limfmezgli. Gadījumā, ja orgāni ir nederīgi laboratoriskajai izmeklēšanai – no liķa iesūta krūšu un stobru kaulu paraugus.

1.7.2.Laboratoriskās izmeklēšanas ilgums:

a)hematoloģiski – 1 diena;
b)seroloģiski – 3 dienas;
c)ar imunofluorescences metodi – līdz 5 dienām;
d)morfoloģiski – līdz 3 dienām.

4. RĪCĪBA KLASISKĀ CŪKU MĒRA AIZDOMU GADĪJUMĀ

4.1. Iespējami slimu dzīvnieku konstatēšanas gadījumā, dzīvnieka/u īpašnieks vai turētājs, mednieks, veterinārārsts vai jebkura cita persona nekavējoties ziņo tuvākajai PVD TSV par klasiskā cūku mēra aizdomām.

4.2. PVD TSV hronoloģiskā secībā ieģrāmato un glabā situācijas aprakstu, kas ir saistīta ar aizdomām par klasiskā cūku mēra uzliesmojumu.

4.3. Nekavējoties pēc tam, kad PVD TSV ir saņēmis informāciju par aizdomām, PVD TSV reģistrē to dzīvnieku sevišķi bīstamu infekcijas slimību aizdomu gadījumu reģistrācijas žurnālā un valsts vecākais veterinārais inspektors nekavējoties organizē pasākumus saskaņā ar PVD instrukciju par dzīvnieku sevišķi bīstamu infekcijas slimību izziņošanu (KR.10.P.256), un ne vēlāk kā divu stundu laikā – apmeklē un pārbauda aizdomīgo dzīvnieku novietni (paņemot aprīkojumu paraugu ņemšanai un sekcijas veikšanai),

4.4. PVD TSV valsts vecākais veterinārais inspektors organizē paraugu ņemšanu laboratoriskai pārbaudei, to saskaņojot ar PVD CA un BIOR.

4.5. PVD TSV valsts vecākais veterinārais inspektors organizē šādu pasākumu izpildi:

4.5.1. visas novietnē esošās cūkas dažādās kategorijās saskaita un sastāda sarakstu par katrā kategorijā jau slimo, mirušo un inficēto cūku skaitu; sarakstu atjaunina, ņemot vērā cūku dzimšanu un miršanu aizdomu periodā; sarakstā esošo informāciju uzrāda pēc pieprasījuma un to var pārbaudīt katrā apmeklējuma reizē;

4.5.2. visas novietnē esošās cūkas ievieto aizgaldos vai norobežo citā vietā, kur tās var izolēt;

4.5.3. cūkas nedrīkst ievest vai izvest no novietnes. Veterinārais inspektors, ja nepieciešams, var pagarināt aizliegumu attiecībā uz citu sugu dzīvnieku izvešanu no novietnes un pieprasīt atbilstošu pasākumu piemērošanu, lai iznīcinātu grauzējus vai kukaiņus;

4.5.4. cūku liemeņus nevar izvest no novietnes bez veterinārā inspektora izsniegtas atļaujas;

4.5.5. gaļu, no cūkām iegūtos produktus, cūku spermu, olšūnas un embrijus, dzīvnieku barību, instrumentus vai atkritumus, kas varētu izplatīt klasisko cūku mēri, nedrīkst izvest no novietnes bez veterinārā inspektora izsniegtās atļaujas; gaļu, no cūkām iegūtos produktus, cūku spermu, olšūnas un embrijus nedrīkst pārvietot no novietnes bez veterinārā inspektora atļaujas;

4.5.6. nepiederošām personām, ierodoties un atstājot novietni, jābūt rakstiskai veterinārā inspektora atļaujai;

4.5.7. transportlīdzekļiem, ierodoties un atstājot novietni, jābūt rakstiskai veterinārā inspektora atļaujai;

4.5.8. pie pašas novietnes vai to ēku ieejām un izejām, kurās ievietotas cūkas, izmanto atbilstošus dezinfekcijas līdzekļus; personām, kuras ierodas vai atstāj cūku novietni, izpilda atbilstošus higiēnas pasākumus, kas nepieciešami, lai samazinātu klasiskā cūku mēra vīrusa izplatīšanās risku. Turklāt, visus transportlīdzekļus rūpīgi dezinficē pirms izbraukšanas no novietnes;

4.5.9. epidemioloģisko izmeklēšanu veic saskaņā ar PVD instrukcijas par dzīvnieku sevišķi bīstamu infekcijas slimību izziņošanu (KR.10.P.256) 5. pielikumu un ziņo PVD CA;

4.5.10. jāinformē kautuve vai gaļas pārstrādes uzņēmums, kas saņem dzīvniekus realizācijai no iespējami skartās novietnes;

4.5.11. jāievēro iepriekš minētie ierobežojumi, līdz diagnoze tiek apstiprināta laboratoriski;

4.6. Ja gadījumā epizootiskā stāvokļa novērtējums liecina, ka slimības izraisītājs iespējami skartajā novietnē ir ievests no citas novietnes un no iespējami skartās novietnes ir izplatījies tālāk, Valsts vecākajam veterinārajam inspektoram ir tiesības piemērot šīm novietnēm iepriekš minētās prasības, un ierobežojumus piemēro, kamēr oficiāli apstiprina, ka dzīvnieki nav inficēti.

**5. PASĀKUMI GADĪJUMĀ, JA APSTIRPINA KLASISKĀ CŪKU MĒRA
KLĀTBŪTNI CŪKĀM NOVIETNĒ**

5.1. No brīža, kad oficiāli tiek apstiprināta slimības diagnoze, VGPVI nosaka veicamos slimības kontroles un apkarošanas pasākumus (11. pielikums un 12. pielikums) un valsts vecākais veterinārais inspektors skartajā novietnē papildus iepriekšējās nodaļas noteiktajām darbībām veic uzraudzību un koordinē darbību, nodrošinot, ka:

5.1.1. visi novietnē esošie uzņēmīgie dzīvnieki tiek nogalināti ar metodēm, kas garantē slimības tālāku neizplatīšanos un dzīvnieku labturības prasību ievērošanu;

5.1.2. saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143), cūkas nogalinot, noņem pietiekamu daudzumu paraugus, lai noteiktu kādā veidā un kad klasiskā cūku mēra vīruss varētu būt nonācis novietnē pirms paziņots par dzīvnieku saslimšanu;

5.1.3. mirušo un nogalināto cūku liķus iznīcina veterinārā inspektora uzraudzībā;

5.1.4. pēc iespējas jāizseko gaļa, kas iegūta periodā starp slimības iespējamo inkubāciju novietnē un oficiālo pasākumu veikšanu, un tā jāpārstrādā veterinārā inspektora uzraudzībā;

5.1.5. cūku embriji, sperma un olšūnas, kas iegūti novietnē periodā starp slimības iespējamo inkubāciju novietnē un oficiālo pasākumu veikšanu, jāizseko un jāiznīcina veterinārā inspektora uzraudzībā, veidā, lai nepieļautu klasiskā cūku mēra vīrusa izplatību;

5.1.6. visas vielas un atkritumi, piemēram, dzīvnieku barība, kas ir iespējami inficēti ar slimības, attiecīgi jāapstrādā, lai iznīcinātu klasiskā cūku mēra vīrusu; visi vienreiz lietojamie materiāli, īpaši tie, kurus izmanto nokaušanā, būtu jāiznīcina; šos noteikumus piemēro saskaņā ar veterinārā inspektora norādījumiem;

5.1.7. kad skartā novietne atbrīvota no cūkām, ēkas, kurās tās turētas, transporta līdzekļi, kas izmantoti cūku vai to liemeņu pārvešanā un aprīkojums, iespējami skartie pakaiši, fekālijas un virca jātīra un jādezinficē saskaņā ar veterinārā inspektora norādījumiem un PVD instrukciju par dzīvnieku novietņu dezinfekciju un vides sanāciju;

5.1.8. primārā slimības uzliesmojuma gadījumā izolētajam klasiskā cūku mēra vīrusam veic KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteikto laboratorijas izmeklēšanu, lai noteiktu tā ģenētisko tipu;

5.1.9. epidemioloģiskā izmeklēšanu veic saskaņā ar PVD instrukciju par dzīvnieku sevišķi bīstamu infekcijas slimību izziņošanu (KR.10.P.256);

5.1.10. citu sugu dzīvnieku pārvietošana atļauta tikai ar veterinārā inspektora atļauju.

5.2. Ja KCM apstiprināts laboratorijas dzīvniekiem, zooloģiskajā dārzā, savvaļas dzīvnieku parkos, norobežotās teritorijās, kur cūkas tiek turētas zinātniski pētnieciskā nolūkā, ar sugas saglabāšanas mērķi vai kādu retu šķirņu saglabāšanu, Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors var noteikt neizpildīt šīs nodaļas 5.1.1. un 5.1.5. punktā minētās prasības, nodrošinot, ka netiek apdraudētas citas dzīvnieku novietnes un valstis. Par šādu lēmumu PVD CA informē Eiropas Komisija.

5.3. Ja gadījumā apstiprina klasiskā cūku mēra klātbūtni novietnē, kas sastāv no divām vai vairākām atsevišķām ražotnēm, un, lai varētu pabeigt cūku nobarošanu, Valsts vecākais pārtikas veterinārais inspektors var nepiemērot 5.1.1. punktā minētos pasākumus veselu cūku ražotnēm inficētajā novietnē, ja Valsts vecākais veterinārais inspektors apstiprina, ka struktūra, izmērs un attālums starp šīm ražotnēm un veiktā darbība norit pilnīgi nesaistīti ar novietni cūku ievietošanai, turēšanai, un barošanai, lai vīruss nevarētu izplatīties no vienas ražotnes uz citu.

Šādas atkāpes gadījumā jāpastāda detalizēti noteikumi tās piemērošanai, kā arī ziņojums, un tas jānosūta PVD operatīvai grupai. Par šādu lēmumu PVD CA nekavējoties informē Eiropas Komisija.

5.4. Ja Valsts vecākais veterinārais inspektors epidemioloģiskās izmeklēšanas rezultātā nonāk pie slēdziena, ka klasiskais cūku mēris ir ievazāts skartajā novietnē no citas novietnes vai no skartās – pārnestas uz citu novietni – šīs novietnes uzskata par **kontakta novietnēm**. Šajās novietnēs piemēro pasākumus, kādi noteikti saslimšanas ar KCM aizdomu gadījumā. Ierobežojumus saglabā, līdz saņemts oficiāls apstiprinājums, ka dzīvnieki nav inficēti. PVD piemēro 5.1. punktā minētos pasākumus, ja tie nepieciešami atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai. Saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143) ņem pietiekamu skaitu paraugu no cūkām, kad tās tiek nogalinātas, lai apstiprinātu vai regulētu klasiskā cūku mēra vīrusa klātbūtni šajās novietnēs. Galvenie kritēriji un riska faktori, kas jāņem vērā, piemērojot 5.1.1. punktā minētos pasākumus skartajās novietnēs, ir izklāstīti 7. pielikumā.

6. RĪCĪBA AIZSARDZĪBAS ZONĀ

6.1. VGPVI nosaka karantīnu (10. pielikums), bet valsts vecākais veterinārais inspektors veic uzraudzības un koordinācijas darbības aizsardzības zonā, nodrošinot, ka:

6.1.1. izveido uzņēmīgo dzīvnieku novietņu sarakstu; regulāri pārbauda uzņēmīgo dzīvnieku novietnes un klīniski izmeklē dzīvniekus 7 dienu laikā pēc aizsardzības zonas noteikšanas;

6.1.2. aizliedz cūku pārvietošanu un transportēšanu pa valsts un privātiem ceļiem, izņemot ja nepieciešams, pa novietņu palīgceļiem, ja vien veterinārais inspektors nav apstiprinājis, ka pieļaujama 6.1.6. punktā minētā pārvietošana. Šo aizliegumu nav nepieciešams piemērot cūku tranzītam pa sauszemi vai dzelzeļu bez izkraušanas vai apstāšanās.

6.1.3. kravas mašīnas un citi transportlīdzekļi un aprīkojums, ko izmanto iespējami inficētu cūku un citu lopu, vai materiālu transportēšanai (piemēram, liemeņi, barība, pakaiši, mēsli, u.c.) tiek tīrīts, dezinficēts un apstrādāts pēc iespējas ātrāk pēc izkraušanas. Kravas mašīnas vai transportlīdzekļi, kas izmantoti cūku transportēšanai, drīkst atstāt zonu tikai tad, ja tie ir iztīrīti un dezinficēti, un veterinārais inspektors ir veicis to apskati un izdevis atļauju;

6.1.4. citi mājdzīvnieki netiek izvesti vai ievesti novietnē bez veterinārā inspektora atļaujas;

6.1.5. par visām mirušajām vai slimajām cūkām novietnē nekavējoties tiek informēts PVD TSV, un valsts veterinārais inspektors organizē atbilstošu izmeklēšanu saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteikto kārtību;

6.1.6. cūkas netiek pārvietotas no novietnes, kurā tās tiek turētas, vismaz 30 dienas pēc inficēto novietņu sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas. Pēc 30 dienām, saskaņā ar 6.3. punktā noteiktajiem nosacījumiem veterinārais inspektors var atļaut cūku izvešanu no novietnes, tieši nogādājot tās uz:

- norādītu tuvāko kautuvi dzīvnieku tūlītējai nokaušanai;
- integrēto gaļas pārstrādes uzņēmumu ar kautuvi, kur cūkas nekavējoties nokauj un to liemeņus apstrādā veterinārā inspektora uzraudzībā;
- ārkārtas apstākļos, uz citu telpu vai novietni aizsardzības vai uzraudzības zonu teritorijās, par to informējot PVD CA, kas savukārt, par šīm darbībām informē EK.

6.1.7. cūku sperma, olšūnas un embriji netiek izvesti no novietnēm, kas atrodas aizsardzības zonā;

6.1.8. ikviena persona, kas ierodas vai atstāj cūku novietnes, ievēro atbilstošus higiēnas pasākumus, kas nepieciešami, lai samazinātu klasiskā cūku mēra vīrusa izplatīšanās risku.

6.2. Ja 6.1. punktā minētie aizliegumi tiek piemēroti ilgāk nekā 30 dienas, jo slimības turpina izplatīties un tā rezultātā rodas dzīvnieku labturības vai citas problēmas cūku turēšanā, saskaņā ar 6.3. punktā noteiktajiem nosacījumiem, veterinārais inspektors pēc īpašnieka pamatota pieprasījuma var atļaut cūku izvešanu no novietnes aizsardzības zonā, tieši nogādājot uz:

6.2.1. norādītu tuvāko kautuvi dzīvnieku tūlītējai nokaušanai;

6.2.2. integrēto gaļas pārstrādes uzņēmumu ar kautuvi, kur cūkas nekavējoties nokauj un to liemeņus apstrādā veterinārā inspektora uzraudzībā;

6.2.3. un, ārkārtas apstākļos, uz citu telpu vai novietni aizsardzības vai uzraudzības zonu teritorijās, par to informējot PVD CA, kas savukārt, par šīm darbībām informē EK.

6.3. Atsaucoties uz šo punktu, veterinārais inspektors var atļaut cūku izvešanu no novietnes ar nosacījumu, ka:

6.3.1. veterinārais inspektors vai valsts pilnvarots praktizējošs veterinārārsts veic novietnē esošu cūku un jo īpaši to, kuras tiks izvestas, klīnisku izmeklēšanu, ieskaitot ķermeņa

temperatūras mērīšanu daļai cūku, bet veterinārais inspektors veic reģistrācijas un cūku identifikācijas zīmju pārbaudīšanu;

6.3.2. iepriekš minētās pārbaudes un izmeklējumi neliecina par klasisko cūku mēri;

6.3.3. cūkas transportē transportlīdzekļos, kurus aizzīmogo veterinārais inspektors;

6.3.4. transportlīdzekļi un aprīkojums, kas iesaistīts cūku transportēšanā, pēc transportēšanas tiek nekavējoties tīrīts un dezinficēts;

6.3.5. ja cūkas nokaus vai nogalinās, no cūkām ņem pietiekamu skaitu paraugu saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143), lai apstiprinātu vai regulētu klasiskā cūku mēra vīrusa klātbūtni;

6.3.6. ja cūkas transportē uz kautuvi:

a) par nodomu nosūtīt cūkas tiek informēts PVD TSV, kuras teritorijā atrodas kautuve, un VPV, kurš veic oficiālo kontroli kautuvē,

b) kautuvē cūkas tur un nokauj atsevišķi no citām cūkām,

c) ante- un post-mortem apskates laikā VPV īpašu vērību pievērš KCM pazīmēm,

d) liemeņi tiek marķēti ar veselības marķējumu, kas noteikts 2012. gada 10. jūlija Ministru Kabineta noteikumos Nr. 489 „Latvijā iegūtas un vietējā tirgū izplatāmas gaļas, maltās gaļas, mehāniski atdalītas gaļas, gaļas izstrādājumu un gaļas produktu marķēšanas noteikumi” un tiek termiski apstrādāti hermētiski noslēgtā tīlnē 150° C vai augstākā temperatūrā. Valsts pārtikas inspektors var atļaut nosūtīt gaļu uz uzņēmumu ar nosacījumu, ka sūtījums ir aizzīmogots pirms nosūtīšanas un ir aizzīmogots transportēšanas laikā.

6.4. Pasākumus aizsardzības zonā turpina piemērot vismaz līdz:

6.4.1. tiek veikta inficētās novietnes tīrīšana un dezinfekcija;

6.4.2. visās novietnēs esošajām cūkām ir veikta klīniskā un laboratoriskā izmeklēšana saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143), lai noteiktu klasiskā cūku mēra vīrusa iespējamo klātbūtni. Šos izmeklējumus neveic ātrāk kā 30 dienas pēc inficēto novietņu sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas.

7. RĪCĪBA UZRAUDZĪBAS ZONĀ

7.1. VGPVI nosaka karantīnu (10. pielikums), bet Valsts vecākais veterinārais inspektors veic uzraudzības un koordinācijas darbības uzraudzības zonā, nodrošinot, ka:

7.1.1. veic visu cūku novietņu uzskaitīšanu;

7.1.2. aizliedz cūku pārvietošanu un transportēšanu pa valsts un privātiem ceļiem, izņemot, ja nepieciešams, ar veterinārā inspektora atļauju cūkas var pārvietot pa novietņu palīgceļiem. Aizliegumu nav nepieciešams piemērot cūku tranzītam pa sauszemi vai dzelzceļu bez izkraušanas vai apstāšanās, un nokaušanai paredzētajām cūkām, kas nāk no vietas ārpus uzraudzības zonas un ir ceļā uz kautuvi, kas atrodas minētajā zonā, tūlītējai nokaušanai;

7.1.3. kravas mašīnas un citi transportlīdzekļi un aprīkojums, ko izmanto iespējami inficētu cūku un citu lopu, vai materiālu transportēšanai (piemēram, liemeņi, barība, pakaiši, mēsli, u.c.) tiek tīrīts un dezinficēts tūlīt pēc izkraušanas. Kravas mašīnas vai transportlīdzekļi, kas izmantoti cūku transportēšanai, nedrīkst atstāt zonu, ja tie nav iztīrīti un dezinficēti;

7.1.4. pirmo septiņu dienu laikā pēc zonas noteikšanas citus mājdzīvniekus nedrīkst ne ievest, ne izvest no novietnēm bez veterinārā inspektora atļaujas;

7.1.5. par visām mirušajām vai slimajām cūkām novietnē dzīvnieku īpašnieks/turētājs, veterinārārsts nekavējoties informē PVD TSV, kas organizē atbilstošu izmeklēšanu saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteikto kārtību;

7.1.6. cūkas netiek pārvietotas no novietnēm, kurā tās tiek turētas, vismaz 21 dienu pēc inficēto novietņu sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas. Pēc 21 dienas, saskaņā ar 6.3. punktā noteiktajiem nosacījumiem veterinārais inspektors var atļaut cūku izvešanu no minētās novietnes, tieši nogādājot tās uz:

- norādītu tuvāko kautuvi dzīvnieku tūlītējai nokaušanai;

- integrēto gaļas pārstrādes uzņēmumu ar kautuvi, kur cūkas nekavējoties nokauj un to liemeņus apstrādā veterinārā inspektora uzraudzībā;

- un, ārkārtas apstākļos, uz citu telpu vai novietni aizsardzības vai uzraudzības zonu teritorijās, par to informējot PVD CA, kas savukārt, par šīm darbībām informē EK.

Tomēr, ja cūkas transportē uz kautuvi, pēc PVD CA pieprasījuma Eiropas Komisijai, kam pievienots atbilstošs attaisnojums un saskaņā ar attiecīgo kārtību, var pieļaut atkāpi no 6.3.5. punktā un 6.3.6. punkta d) apakšpunktā noteiktajiem noteikumiem, jo īpaši attiecībā uz šādu cūku gaļas marķēšanu un tās turpmāku lietošanu, un apstrādāto produktu galamērķi;

7.1.7. cūku sperma, olšūnas un embriji netiek izvesti no novietnēm, kas atrodas uzraudzības zonā;

7.1.8. ikviena persona, kas ierodas vai atstāj cūku novietnes, ievēro atbilstošus higiēnas pasākumus, kas nepieciešami, lai samazinātu klasiskā cūku mēra vīrusa izplatīšanās risku.

7.2. Ja 7.1. punktā minētie aizliegumi tiek piemēroti ilgāk nekā 30 dienas, jo slimības turpina izplatīties un tā rezultātā rodas dzīvnieku labturības vai citas problēmas cūku turēšanā, saskaņā ar 6.3. punktā noteiktajiem nosacījumiem veterinārais inspektors pēc īpašnieka pamatota pieprasījuma var atļaut cūku izvešanu no novietnes uzraudzības zonā, tieši nogādājot uz:

7.2.1. norādītu tuvāko kautuvi dzīvnieku tūlītējai nokaušanai;

7.2.2. integrēto gaļas pārstrādes uzņēmumu ar kautuvi, kur cūkas nekavējoties nokauj un to liemeņus apstrādā veterinārā inspektora uzraudzībā;

7.2.3. un, ārkārtas apstākļos, uz citu telpu vai novietni aizsardzības vai uzraudzības zonu teritorijās, par to informējot PVD CA, kas savukārt, par šīm darbībām informē EK.

7.3. Pasākumu uzraudzības zonā turpina piemērot vismaz līdz:

7.3.1. tiek veikta inficētās novietnes tīrīšana un dezinfekcija;

7.3.2. visās novietnēs esošajām cūkām ir veikta klīniskā un, ja nepieciešams, laboratoriskā izmeklēšana saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143), lai noteiktu klasiskā cūku mēra vīrusa iespējamo klātbūtni. Šos izmeklējumus neveic pirms ir pagājušas 20 dienas pēc inficēto novietņu sākotnējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas.

---

8. CŪKU NOVIETŅU POPULĀCIJAS ATJAUNOŠANA PĒC SLIMĪBAS UZLIESMOJUMIEM

8.1. Uzņēmīgās cūkas skartajā novietnē atļauts ievietot ne ātrāk kā 30 dienas pēc skartās novietnes galīgās mazgāšanas un dezinfekcijas. Dezinfekciju veic saskaņā ar PVD instrukciju par dzīvnieku novietņu dezinfekciju un vides sanāciju.

8.2. Cūku ievietošana skartajā novietnē jāveic saskaņā ar veterinārā inspektora norādījumiem, ņemot vērā dzīvnieku turēšanas veidu saimniecībā:

8.2.1. novietnēs, kur cūkas tiek turēti āra apstākļos, ievieto nelielu skaitu kontrolcūku, kuras ir pārbaudītas un ir iegūti negatīvi rezultāti attiecībā uz antivielu klātbūtni pret klasiskā cūku mēra vīrusu, vai kuras ir no novietnēm, kurām nav piemēroti ierobežojumi attiecībā uz klasisko cūku mēri. Kontrolcūkas novieto saskaņā ar veterinārā inspektora prasībām visā inficētajā novietnē un ņem paraugus 40 dienas pēc to ievietošanas novietnē, un pārbauda uz klasiskā cūku mēra antivielām saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143). Ja nevienā no cūkām nav attīstījušās antivielas pret klasiskā cūku mēra vīrusu, var atjaunot visu populāciju. Cūku izvešana no novietnes atļauta tikai pēc negatīvu seroloģisko rezultātu iegūšanas;

8.2.2. cita veida saimniecībās cūkas ievieto šīs nodaļas 8.2.1. punktā noteiktajā kārtībā vai ievieto visus dzīvniekus, ja:

- visas cūkas ieved 20 dienu laikā un tās ir no novietnēm, kurās nav noteikti ierobežojumi attiecībā uz klasisko cūku mēri,
- atjaunotā ganāmpulka cūkām veic seroloģisko izmeklēšanu saskaņā ar KCM diagnostiskas rokasgrāmatu (KR.10.P.143). Paraugus šai izmeklēšanai ņem ātrākais 40 dienas pēc pēdējo cūku ieviešanas,
- cūkas nedrīkst izvest no novietnes pirms nav saņemti seroloģiskās izmeklēšanas negatīvi rezultāti.

8.3. Tomēr, ja kopš slimības uzliesmojuma un tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu veikšanas novietnē pagājuši vairāk kā seši mēneši, Valsts vecākais veterinārais inspektors var nepiemērot iepriekš noteiktā 8.2. punkta noteikumus, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju.

---

9. RĪCĪBA KLASISKĀ CŪKU MĒRA AIZDOMU VAI DIAGNOZES APSTIPRINĀŠANAS GADĪJUMOS KAUTUVĒ VAI TRANSPORTA LĪDZEKLĪ

9.1. Kautuvē (vai transporta līdzeklī), kurā radušās aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar KCM, VPV kautuvē ziņo attiecīgajai PVD TSV. PVD TSV valsts vecākais inspektors nodrošina, ka minētajā vietā sāk izmeklēšanu, balstoties uz KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteiktajām prasībām, lai izslēgtu vai apstiprinātu KCM esamību.

9.2. Klasiskā cūku mēra konstatēšanas gadījumā kautuvē vai transporta līdzeklī:

9.2.1. kautuvē vai transporta līdzeklī esošās cūkas tiek nekavējoties nogalinātas;

9.2.2. kautķermeņi, iekšējie orgāni un dzīvnieku izcelsmes atkritumi tiek iznīcināti veterinārā inspektora uzraudzībā;

9.2.3. tiek veikta visu materiālu, priekšmetu, transporta līdzekļu, ēku, aprīkojuma, kas ir iespējami kontaminēti, mehāniska tīrīšana, mazgāšana un dezinficēšana veterinārā inspektora uzraudzībā;

9.2.4. tiek veikta epidemioloģiskā izmeklēšana, lai noskaidrotu slimības izcelsmi un tās iespējamo tālāko izplatību;

9.2.5. izolētais klasiskā cūku mēra vīruss jāpakļauj laboratoriskai izmeklēšanai saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143), lai identificētu vīrusa ģenētisko tipu;

9.2.6. novietnē, no kuras izvestas kautuvē vai transporta līdzeklī esošās cūkas piemēro pasākumus, kādi noteikti KCM aizdomu gadījumā.

9.2.7. neviens uzņēmīgais dzīvnieks netiek ievietots kautuvē un transporta līdzeklī ātrāk kā 24 stundas pēc mazgāšanas un dezinfekcijas pasākumu veikšanas.

---

10. RĪCĪBA DZĪVNIEKU TIRDZNIECĪBAS VIETĀS (tirgos, izsolēs, u.c.)

10.1. Gadījumā, ja radušās aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar klasisko cūku mēri, atbildīgais praktizējošais veterinārārsts nekavējoties ziņo PVD TSV, kas nodrošina šādu pasākumu īstenošanu:

10.1.1. nosaka dzīvnieku, transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanās ierobežojumus, lai novērstu slimības ierosinātāja izplatīšanos;

10.1.2. nodrošina, lai visi dzīvnieki atrastos to stāvvietās, aizliegts tos izvest ārpus tirdzniecības vietas;

10.1.3. organizē paraugu ņemšanu laboratoriskajai izmeklēšanai un veic uzraudzību un kontroli par šādiem pasākumiem:

- personām atļauts atstāt tirdzniecības vietu, ja veikti attiecīgie dezinfekcijas pasākumi un to atļauj valsts veterinārais inspektors;
- transporta līdzekļiem atļauts izbraukt no tirdzniecības vietas, ja veikta to apstrāde ar dezinfekcijas līdzekli un to atļauj valsts veterinārais inspektors;
- pie visām ieejām un izejām tirdzniecības vietās tiek izvietoti dezinfekcijas paklāji, piesūcināti ar attiecīgo dezinfekcijas līdzekli;
- veic epidemioloģisko izmeklēšanu, lai noskaidrotu iespējamo infekcijas avotu, un nepieciešamības gadījumā, nekavējoties informē dzīvnieku novietnes īpašnieku, no kuras atvesti iespējami slimie dzīvnieki un pakļauj šo novietni prasībām, kādas noteiktas saslimšanas ar KCM aizdomu gadījumā.

10.2. KCM diagnozes **apstiprināšanas** gadījumā papildus iepriekš noteiktajiem pasākumiem valsts vecākais veterinārais inspektors nodrošina šādu pasākumu īstenošanu:

10.2.1. visi tirdzniecības vietā esošie uzņēmīgie dzīvnieki tiek nogalināti un to liķi, iznīcināti veidā, lai netiktu izplatīts slimības ierosinātājs;

10.2.2. pakaiši, izkārnījumi un citi atkritumi, kas, radušies tirdzniecības vietā, tiek savākti un apstrādāti tā, lai tiktu inaktivēts slimības ierosinātājs;

10.2.3. ēkas, dzīvnieku stāvvietas, aizgaldi, ejas, inventārs, aprīkojums un citi priekšmeti un vietas, kas ir iespējami aptraipītas ar slimības ierosinātāju tiek rūpīgi tīrītas un dezinficētas veterinārā inspektora uzraudzībā.

10.3. Dzīvnieku tirdzniecības vietā atļauts uzsākt darbību ne ātrāk kā 72 stundas pēc dezinfekcijas pasākumu veikšanas.

11. RĪCĪBA KLASISKĀ CŪKU MĒRA AIZDOMU VAI DIAGNOZES APSTIPRINĀŠANAS GADĪJUMĀ SAVVAĻAS CŪKĀM

11.1. Nekavējoties pēc tam, kad PVD TSV ir saņēmis informāciju, ka ir aizdomas par savvaļas cūku inficēšanos, valsts vecākais veterinārais inspektors organizē papildus savvaļas cūku nomedīšanu (59 meža cūkas) 200 km² teritorijā (13. pielikums), visu nošauto vai mirušo savvaļas cūkas apskati un paraugu noņemšanu laboratoriskajai izmeklēšanai, lai apstiprinātu vai izslēgtu slimības klātbūtni. Par visiem pasākumiem informējot cūku īpašniekus/turētājus un medniekus.

11.2. Tiklīdz ir apstiprināts klasiskā cūku mēra pirmais gadījums savvaļas cūkām, lai samazinātu slimības izplatīšanos, Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors nosaka (14. pielikums):

11.2.1. izveidot ekspertu grupu, ietverot veterinārārstus, medniekus, savvaļas dabas biologus un epidemiologus. Ekspertu grupa palīdz PVD CA:

- izpētīt epidemioloģisko situāciju un noteikt inficēto reģionu saskaņā ar 12.3.2. punktā noteiktajiem noteikumiem;
- noteikt atbilstošus pasākumus, ko piemēro inficētajā reģionā papildus 11.2.2. un 11.2.3. punktā minētajiem pasākumiem; šie pasākumi var ietvert medību atlikšanu un aizliegumu barot savvaļas cūkas;
- sastādīt slimības apkarošanas plānu, kas jāiesniedz Eiropas Komisijai;
- veikt revīziju, lai pārbaudītu pieņemto pasākumu efektivitāti klasiskā cūku mēra apkarošanai inficētajā reģionā;

11.2.2. nosaka inficētajā reģionā esošo cūku novietņu oficiālu uzraudzību un jo īpaši izdod rīkojumu, bet PVD TSV valsts vecākais veterinārais inspektors organizē, ka:

- jāveic oficiāla skaitīšana visās cūku kategorijās visās novietnēs; pēc tam īpašnieks aktualizē šo informāciju. To uzrāda pēc valsts veterinārā inspektora pieprasījuma un pārbauda katrā novietnes apmeklējuma reizē. Tomēr, attiecībā uz novietnēm, kur cūkas tiek turētas ārā apstākļos, pirmo skaitīšanu var veikt, pamatojoties uz provizoriskiem aprēķiniem;
- visas cūkas novietnē tiek turētas savā aizgaldā vai citā vietā, kur tās var nodalīt no savvaļas cūkām. Savvaļas cūkas nedrīkst piekļūt materiāliem vai priekšmetiem, ar kuriem pēc tam var saskarties novietnē esošās cūkas;
- cūkas neizved vai neieved novietnē, ja veterinārais inspektors to nav atļāvis, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju;
- tiek izmantoti atbilstoši dezinfekcijas līdzekļi pie pašas novietnes to ēku ieejām un izejām, kurās tur cūkas;
- visas personas, kas saskaras ar savvaļas cūkām, veic atbilstošus higiēnas pasākumus, lai samazinātu klasiskā cūku mēra vīrusa izplatīšanos. Šie pasākumi var ietvert pagaidu aizliegumu ieliet novietnēs tām personām, kuras bijušas saskarē ar savvaļas cūkām;
- tiek pārbaudītas visas novietnē mirušās vai slimās cūkas ar klasiskā cūku mēra simptomiem, vai tās nav slimas ar klasisko cūku mēri;
- cūku novietnē netiek ievestas ne nošauto, ne mirušu savvaļas cūku daļas, ne arī materiāli vai aprīkojums, kas varētu būt inficēts ar klasiskā cūku mēra vīrusu,
- cūkas, to sperma, embriji vai olšūnas netiek pārvietotas no inficētā reģiona tirdzniecībai Kopienas iekšienē;

11.2.3. nosaka, ka valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārstis visas inficētajā reģionā nošautās vai mirušās savvaļas cūkas un pārbaudītu, vai tās nav inficējušās ar klasisko cūku mēri saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143). Visu pozitīvo dzīvnieku liemeņi uz KCM vīrusu tiek nosūtīti uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes

uzņēmumu pārstrādei oficiālā uzraudzībā vai iznīcināti norādītā vietā inficētajā reģionā valsts veterinārā inspektora vai valsts praktizējoša pilnvarota veterinārārsta pārraudzībā.

11.2.4. nodrošina, ka izolētajam klasiskā cūku mēra vīrusam veic KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteikto laboratorijas izmeklēšanu, lai noteiktu tā ģenētisko tipu.

11.3. Ja apstiprināta saslimšana ar klasisko cūku mēri savvaļas cūkām, kas atrodas citai dalībvalstij tuvumā esošajā teritorijā, abas valstis sadarbojas, lai noteiktu slimības kontroles pasākumus.

---

12. PLĀNI KLASISKĀ CŪKU MĒRA APKAROŠANAI SAVVAĻAS CŪKU POPULĀCIJĀ

12.1. 90 dienu laikā no brīža, kad apstiprināts pirmais klasiskā cūku mēra saslimšanas gadījums savvaļas cūkām, PVD CA iesniedz Eiropas Komisijai rakstisku plānu pasākumiem, kas jāveic, lai apkarotu slimību reģionā, kas noteikts kā inficētais reģions, un pasākumiem, ko piemēro šajā reģionā esošajās novietnēs. Eiropas Komisija izskata plānu, lai noteiktu, vai tas ļauj sasniegt izvēlēto mērķi un apstiprina plānu, ja nepieciešams, veicot grozījumus. PVD CA plānu turpmāk var grozīt vai papildināt, ņemot vērā situācijas attīstības gaitu. Ja šie grozījumi attiecas uz inficētā reģiona vēltreizēju definēšanu, PVD CA nodrošina, lai Eiropas Komisija un citas dalībvalstis nekavējoties tiek informētas par šiem grozījumiem. Ja grozījumi attiecas uz citiem plāna nosacījumiem, PVD CA iesniedz Eiropas Komisijai grozīto plānu izskatīšanai un iespējamai apstiprināšanai.

12.2. Pēc tam, kad 12.1. punktā minētajā plānā paredzētie pasākumi ir apstiprināti, ar tiem aizvieto sākotnējos pasākumus tajā datumā, kuru nosaka pie plāna apstiprināšanas.

12.3. 12.1. punktā minētajā plānā ietver informāciju par:

12.3.1. epidemioloģiskās izmeklēšanas un to pārbažu rezultātiem un slimības ģeogrāfisko izplatību;

12.3.2. definēto inficēto reģionu. Nosakot inficēto reģionu, PVD CA ņem vērā:

- veiktās epidemioloģiskās izmeklēšanas rezultātus un slimības ģeogrāfisko izplatību,

- savvaļas cūku populāciju reģionā,

- būtiskākos dabiskos un mākslīgos šķēršļus, savvaļas cūkām pārvietojoties;

12.3.3. ciešas sadarbības organizēšanu starp iesaistītajām iestādēm un personām;

12.3.4. informācijas kampaņu, kas jārealizē, lai palielinātu mednieku zināšanas par pasākumiem, kas tiem jāveic apkarotā plāna ietveros;

12.3.5. īpašiem pasākumiem, kas veikti, lai noteiktu savvaļas cūku metapopulāciju skaitu un atrašanās vietu inficētajā reģionā un tā tuvumā;

12.3.6. savvaļas cūku metapopulāciju aptuveno skaitu un to izmēru inficētajā reģionā un tā tuvumā;

12.3.7. īpašiem pasākumiem, kas veikti, lai noteiktu infekcijas apmēru savvaļas cūku populācijā, laboratoriski izmeklējot mednieku nošautās vai mirušās savvaļas cūkas, rezultātus analizējot pa vecuma grupām;

12.3.8. pasākumi, kas veikti, lai samazinātu slimības izplatīšanos savvaļas cūku pārvietošanās dēļ un/vai savvaļas cūku metapopulāciju kontaktu rezultātā; šie pasākumi var ietvert medību aizliegumu;

12.3.9. pieņemtajiem pasākumiem, lai samazinātu uzņēmīgo savvaļas cūku populāciju un jo īpaši jaunu sivēnu skaitu;

12.3.10. prasībām, kuras medniekiem jāievēro, lai novērstu slimības izplatīšanu;

12.3.11. mirušo vai nošauto savvaļas cūku aizvākšanas metodēm, kas balstās uz:

- pārstrādi oficiālā uzraudzībā; vai

- veterinārā inspektora uzraudzību un laboratorisko izmeklēšanu, kā paredzēts KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143). Visu pozitīvo dzīvnieku liemeņi uz KCM vīrusu tiek nosūtīti uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes uzņēmumu pārstrādei oficiālā uzraudzībā vai iznīcināti norādītā vietā inficētajā reģionā valsts veterinārā inspektora vai valsts praktizējoša pilnvarota veterinārārsta pārraudzībā.

12.3.12. epidemioloģisko izmeklēšanu, ko veic katrai nošautajai vai mirušai savvaļas cūkai. Šās izmeklēšanas laikā jāaizpilda anketa (8. pielikums un 9.pielikums), kurā sniedz informāciju par:

- ģeogrāfisko reģionu, kurā atrasti mirušie vai nošautie dzīvnieki,
- datumu, kurā atrasti mirušie vai nošautie dzīvnieki,
- personu, kura atrada nošautos vai mirušos dzīvniekus,
- cūkas vecumu un dzimumu,
- ja dzīvnieks nošauts: simptomi pirms nošaušanas,
- ja dzīvnieks miris: liķa stāvokli,
- laboratorisko izmeklējumu rezultātiem;

12.3.13. uzraudzības programmām un novēršanas pasākumiem, ko piemēro novietnēm, kas atrodas noteiktajā inficētajā reģionā, un, ja nepieciešams, tā apkārtnē, tostarp dzīvnieku pārvietošanai un transportēšanai tā robežās, no un uz reģionu; šie pasākumi ietver vismaz cūku, to spermas, embriju vai olnīcu pārvietošanas aizliegumu no inficētā reģiona tirdzniecībai Kopienas iekšienē;

12.3.14. citiem kritērijiem, ko piemēro to pasākumu paaugstināšanai, lai apkarotu slimību noteiktajā reģionā, un tiem pasākumiem, ko piemēro novietnēm šajā reģionā;

12.3.15. institūciju, kas ir atbildīga par to departamentu uzraudzību un koordinēšanu, kuri ir atbildīgi par plāna īstenošanu;

12.3.16. sistēmu, kas izveidota, lai ekspertu grupa, kas sasaukta saskaņā ar 11.2.1. punktu, var regulāri pārskatīt apkarošanas plāna rezultātus;

12.3.17. slimības uzraudzības pasākumiem, kas jāpiemēro pēc tam, kad ir pagājuši vismaz 12 mēneši pēc pēdējā apstiprinātā klasiskā cūku mēra saslimšanas gadījuma savvaļas cūkām noteiktajā inficētajā reģionā; šie uzraudzības pasākumi ir spēkā vismaz 12 mēnešus un ietver vismaz pasākumus, kas jau ir piemēroti saskaņā ar 12.3.7., 12.3.11. un 12.3.12. punktu.

12.4. Reizi sešos mēnešos PVD CA nosūta Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ziņojumu par epidemioloģisko situāciju noteiktajā reģionā un apkarošanas plāna rezultātus.

---

13. SAVVAĻAS CŪKU ĀRKĀRTAS VAKCINĀCIJA

- 13.1. Kad ir apstiprināta savvaļas cūku saslimšana ar klasisko cūku mēri un iegūtie epidemioloģiskie dati norāda, ka slimība var izplatīties, var veikt savvaļas cūku ārkārtas vakcināciju saskaņā ar 13.2. un 13.3. punktā noteiktajām prasībām;
- 13.2. Ja PVD CA paredz veikt vakcināciju, tad tā Eiropas Komisijai iesniedz ārkārtas vakcinācijas plānu, kurā ietver informāciju par:
- 13.2.1. slimības situāciju, kuras rezultātā nepieciešama ārkārtas vakcinācija;
  - 13.2.2. ģeogrāfiskā reģiona apmēru, kurā tiks veikta ārkārtas vakcinācija. Jebkurā gadījumā šis reģions ir tā inficētā reģiona daļa, kas definēts saskaņā ar 12.3.2. punktu.
  - 13.2.3. izmantojamās vakcīnas veidu un vakcinācijas kārtību;
  - 13.2.4. īpašiem pasākumiem, kas jāveic, lai vakcinētu jaunus dzīvniekus;
  - 13.2.5. vakcinācijas kampaņas paredzēto ilgumu;
  - 13.2.6. vakcinējamo savvaļas cūku aptuveno skaitu;
  - 13.2.7. pasākumiem, kas pieņemti, lai izvairītos no savvaļas cūku populācijas augstas apgrozības;
  - 13.2.8. ja nepieciešams, par pasākumiem, kas pieņemti, lai izvairītos no vakcīnas vīrusa izplatības cūkām, kuras tur novietnē;
  - 13.2.9. vakcinācijas kampaņas paredzētajiem rezultātiem un parametriem, kas tiks ņemti vērā, lai pārbaudītu tās efektivitāti;
  - 13.2.10. institūciju, kuras pienākumos ir uzraudzīt un koordinēt dienestus, kuri ir atbildīgi par plāna īstenošanu;
  - 13.2.11. sistēmu, kas izveidota, lai saskaņā ar 11.2.1. punktu sasauktā ekspertu grupa var regulāri pārskatīt vakcinācijas kampaņas rezultātus;
  - 13.2.12. citiem jautājumiem, kas saistīti ar ārkārtas stāvokli.

Ja vakcinācijas reģions ir citas dalībvalsts teritorijas tuvumā, kurā arī pastāv klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumi savvaļas cūkām, tad nodrošina arī atbilstību starp vakcinācijas plānu un pasākumiem, kurus piemēro šajā minētajā dalībvalstī.
Ārkārtas vakcinācijas plānu var turpmāk arī grozīt vai papildināt, ņemot vērā situācijas attīstības gaitu.

13.3. PVD CA reizi sešos mēnešos nosūta Eiropas Komisijai un citām dalībvalstīm ziņojumu par vakcinācijas kampaņas rezultātiem kopā ar 12.4. punktā minēto ziņojumu.

14. ĀRKĀRTAS VAKCINĀCIJA CŪKU NOVIETNĒS

14.1. Kad ir apstiprināta novietnēs esošo cūku saslimšana ar klasisko cūku mēri un iegūtie epidemioloģiskie dati norāda, ka slimība draud izplatīties, cūku novietnēs var veikt ārkārtas vakcināciju saskaņā ar šā panta 14.2. un 14.9. punktā noteikto kārtību un noteikumiem.

14.2. Galvenie kritēriji un riska faktori, kas jāņem vērā ārkārtas vakcinācijas veikšanai, ir noteikti 6. pielikumā.

14.3. Ja PVD CA paredz veikt cūku vakcināciju, tad tā Eiropas Komisijai iesniedz ārkārtas vakcinācijas plānu, kurā ietver informāciju vismaz par:

- (a) slimības situāciju, kuras rezultātā nepieciešama ārkārtas vakcinācija;
- (b) ģeogrāfiskā reģiona apmēru, kurā tiks veikta ārkārtas vakcinācija un cūku novietņu skaitu šajā reģionā;
- (c) cūku kategorijām un vakcinējamo cūku aptuveno skaitu;
- (d) izmantojamās vakcīnas;
- (e) vakcinācijas kampaņas ilgumu;
- (f) vakcinēto dzīvnieku identifikāciju un reģistrāciju;
- (g) cūku un no tām iegūto produktu pārvietošanas pasākumiem;
- (h) kritērijiem, kas tiks ņemti vērā, lai pieņemtu lēmumu par to, vai vakcinācija tiks veikta skartajās novietnēs;
- (i) citiem ar ārkārtas situāciju saistītiem jautājumiem, tostarp klīniskajām un laboratoriskajām pārbaudēm, ko veic vakcinētajās novietnēs un citās vakcinācijas reģionā esošajās novietnēs ņemtajiem paraugiem, jo īpaši, ja izmanto iezīmētu vakcīnu.

Ārkārtas vakcinācijas plānu apstiprina Eiropas Komisija. Ārkārtas vakcinācijas plānu PVD CA var turpmāk grozīt vai papildināt, ņemot vērā situācijas attīstības gaitu.

14.4. Neskarot veicamos pasākumus aizsardzības un uzraudzības zonās, PVD, veicot ārkārtas vakcināciju, nodrošina, ka vakcinācijas perioda laikā:

- (a) cūkas neizved no vakcinācijas reģiona, ja vien tās netransportē tūlītējai nokaušanai uz kautuvi, ko norādījusi kompetentā iestāde un kura neatrodas vakcinācijas reģionā vai tā tuvumā, vai uz pārstrādes uzņēmumu vai uz piemērotu vietu, kur tās nekavējoties nogalina un to liemeņus pārstrādā oficiālā uzraudzībā;
- (b) svaigu cūkas gaļu, kas iegūta no cūkām, kuras vakcinētas ārkārtas vakcinācijas laikā, pārstrādā vai marķē un apstrādā saskaņā ar 4.3.6. punkta (d) apakšpunktu;
- (c) spermu, olšūnas un embrijus, kas iegūti no cūkām 30 dienas pirms vakcinācijas, izseko un iznīcina oficiālā uzraudzībā.

14.5. 14.4. punktā minētās prasības piemēro ne mazāk kā 6 mēnešus pēc attiecīgajā reģionā veikto vakcinācijas darbību pabeigšanas.

14.6. Pirms 14.5. punktā minētā sešu mēnešu perioda beigām veic pasākumus, lai aizliegtu:

- (a) seropozitīvu cūku izvešanu no novietnes, kurā tās tur, izņemot tūlītējai nogalināšanai;
- (b) spermas, embriju vai olšūnu iegūšanu no seropozitīvām cūkām;
- (c) seropozitīvu sivēnmāšu sivēnu izvešanu no to izcelsmes novietnēm, ja vien tos netransportē uz:
  - kautuvi tūlītējai nokaušanai,
  - novietni, ko norādījis veterinārais inspektors, no kuras tos nosūtīs tieši uz kautuvi,
  - novietni pēc seroloģiskā testa negatīvu rezultātu iegūšanas par antivielām pret klasiskā cūku mēra vīrusu.

14.7. Atkāpjoties no 14.3. punkta noteikumiem, PVD CA var pieņemt lēmumu par ārkārtas vakcinācijas veikšanu, ja netiek apdraudētas Eiropas Kopienas intereses un tiek ievēroti šie nosacījumi:

- (a) jā sastāda ārkārtas vakcinācijas plāns. Sastādītais plāns un lēmums veikt ārkārtas vakcināciju jā paziņo Eiropas Komisijai pirms vakcinācijas darbību sākšanas;
- (b) papildus 14.3. punktā minētajai informācijas plānā jā paredz, ka visas cūkas, kuras atrodas novietnē, kurā izmantos vakcīnu, tiks nokautas vai nogalinātas pēc iespējas ātrāk pēc vakcinācijas pabeigšanas saskaņā ar 14.4.(a) punktu, un liemeņi tiek marķēti ar veselības marķējumu, kas noteikts 2012. gada 10. jūlija Ministru Kabineta noteikumos Nr. 489 „Latvijā iegūtas un vietējā tirgū izplatāmas gaļas, maltās gaļas, mehāniski atdalītas gaļas, gaļas izstrādājumu un gaļas produktu marķēšanas noteikumi” un tiek termiski apstrādāti hermētiski noslēgtā tilpnē 150° C vai augstākā temperatūrā. Valsts pārtikas inspektors var atļaut nosūtīt gaļu uz uzņēmumu ar nosacījumu, ka sūtījums ir aizzīmogots pirms nosūtīšanas un ir aizzīmogots transportēšanas laikā.

14.8. Neatkarīgi no 14.5. un 14.6. punktā noteiktajām prasībām, 14.4. punktā paredzētos pasākumus var piemērot pēc tam, kad:

- (a) visas cūkas, kuras atrodas novietnē, kurā izmantoja vakcīnu, ir nokautas vai nogalinātas saskaņā ar 14.4.(a) punktu, un liemeņi tiek marķēti ar veselības marķējumu, kas noteikts 2012. gada 10. jūlija Ministru Kabineta noteikumos Nr. 489 „Latvijā iegūtas un vietējā tirgū izplatāmas gaļas, maltās gaļas, mehāniski atdalītas gaļas, gaļas izstrādājumu un gaļas produktu marķēšanas noteikumi” un tiek termiski apstrādāti hermētiski noslēgtā tilpnē 150° C vai augstākā temperatūrā. Valsts pārtikas inspektors var atļaut nosūtīt gaļu uz uzņēmumu ar nosacījumu, ka sūtījums ir aizzīmogots pirms nosūtīšanas un ir aizzīmogots transportēšanas laikā.
- (b) visas novietnes, kurās turētas cūkas, ir iztīrītas un dezinficētas.

Ja 14.4. punktā paredzētos pasākumus piemēro, PVD kontrolē, ka:

- (a) cūku ganāmpulka atjaunošana iepriekš minētajās novietnēs netiek veikta vismaz 10 dienas pēc tīrīšanas un dezinfekcijas pabeigšanas, un pēc tam, kad visas cūkas novietnēs, kurās veikta vakcinācija, ir nokautas vai nogalinātas;
- (b) pēc ganāmpulka atjaunošanas, cūkām visās novietnēs vakcinācijas reģionā veic KCM diagnostikas rokasgrāmatā (KR.10.P.143) noteiktās klīniskās un laboratoriskās pārbaudes, lai noteiktu klasiskā cūku mēra vīrusa iespējamo klātbūtni. Ja cūku ganāmpulks ir atjaunots novietnēs, kurās ir veikta vakcinēšana, šīs pārbaudes neveic ātrāk kā 40 dienas pēc ganāmpulka atjaunošanas, un šajā laikā cūkas nav atļauts izvest no novietnes.

14.9. Gadījumos, kad vakcinācijas kampaņas laikā izmanto iezīmētu vakcīnu, var pieļaut atkāpi no 14.4., 14.5. un 14.6. punktos minētajām prasībām, jo īpaši attiecībā uz vakcinēto cūku gaļas marķēšanu un tās turpmāku izmantošanu, un apstrādāto produktu galamērķi. Šādai atļaujai piemēro šādus nosacījumus:

- (a) vakcinācijas plāns jā apstiprina pirms vakcinācijas uzsākšanas saskaņā ar 14.3. punktu,
- (b) PVD CA iesniedz Eiropas Komisijai lūgumu, kuram pievieno visaptverošu ziņojumu par vakcinācijas kampaņas īstenošanu, tās rezultātiem un vispārējo epidemioloģisko situāciju, un Eiropas Komisijas eksperti var veikt inspekciju, lai pārliecinātos par vakcinācijas prasību ievērošanu.

Atkāpes no 14.4., 14.5. un 14.6. punktā minētajām prasībām pieļaujamas, ja ir aizdomas, ka klasiskā cūku mēra vīruss izplatās, pārvietojot vai pārdodot vakcinētas cūkas, to pēcnācējus un no tām iegūtos produktus.

14.10. Valsts vecākais veterinārais inspektors, kurš ir atbildīgs par skarto teritoriju, ir atbildīgs par vakcinācijas kampaņas atbilstošu piemērošanu teritoriālajā līmenī. Vietējā līmenī tiks izveidots vakcinācijas centrs. PVD operatīvā grupa organizēs papildu veterinārā, tehniskā un administratīvā personāla piešķiršanu vakcinācijas centram. Vakcinācijas centru aprīkos ar:

- pietiekamu daudzumu vakcīnu, lai veiktu vakcināciju;
- atbilstošu aprīkojumu vakcīnu transportēšanai un uzglabāšanai;
- ierīces aprīkojuma, piemēram, vairākkārtēji lietojamo šļirci, sterilizēšanai;
- atkritumu konteineriem izlietotajam vienreiz lietojamam vakcinācijas aprīkojumam, tukšām vakcīnu pudelēm un citiem iespējami augsta riska atkritumiem;
- aizsargtērpiem vakcinācijas komandai;
- dezinfekcijas līdzekļiem un spaiņiem, birstēm un sūkļiem vakcinācijas komandu personiskai dezinfekcijai;
- aprīkojumu nagaiņu noķeršanai un ierobežošanai, lai varētu veikt vakcināciju;
- pietiekamu skaitu tāda izmēra un modeļa krotālijām ar sērijas numuru, kas piemērotas vakcinējamiem nagaiņiem, un knaibles šo krotāliju piestiprināšanai;
- atbilstošu daudzumu veidlapu, kuras izmantos vakcinācijas laikā.

14.11. Valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti tiks iesaistīti vakcinācijas darbībās. Vakcinācijas komandas izveidos vakcinācijas centrā. Komandas sastāvēs no valsts pilnvarotā praktizējošā veterinārārsta un tehniskajiem asistentiem. Vakcinācijas personāls veiks rūpīgu mazgāšanas un dezinfekcijas procedūru un nomainīs visu apģērbu. Vakcināciju veiks, izmantojot tehniskas procedūras, kas novērsīs vīrusa izplatīšanos.

14.12. PVD TSV operatīvā grupa katru dienu nodrošinās katru komandu ar vakcīnām, šļircēm, sterilizācijas līdzekļiem vairākkārtēji lietojamām šļircēm, adatām, izmantoto šļirci un adatu, tukšu vakcīnu pudeli un citu atkritumu konteineriem, visām nepieciešamajām veidlapām, u.c. Katras darba dienas sākumā katrai vakcinācijas komandai izsniegs pienākumu lapu, kurā uzskaitītas apmeklējamās saimniecības vai novietnes, un aptuvens dzīvnieku skaits katrā saimniecībā vai novietnē. Ierodoties saimniecībā vai novietnē, kurā atrodas vakcinējamie dzīvnieki, valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārstis paskaidros dzīvnieku īpašniekam/turētājam visus ierobežojumus pēc vakcinācijas. Vakcinācijas komandas locekļi uzvilks aizsargtērpu un veiks rūpīgu personīgo dezinfekciju. Pirms vakcinācijas dzīvniekus klīniski izmeklēs. Par aizdomām, ka dzīvnieks varētu būt inficējies ar KCM, nekavējoties ziņos PVD TSV, lai tā veiktu epidemioloģisko izmeklēšanu.

14.13. Vakcinētie dzīvnieki tiks identificēti, un tiks veikta vakcinēto dzīvnieku uzskaitē.

14.14. PVD TSV:

- aizpilda 2. pielikumā pievienoto veidlapu, piegādājot vakcīnas vakcinācijas kampaņā iesaistītajiem valsts pilnvarotajiem praktizējošiem veterinārārstiem;

- katru dienu pa telefonu informē PVD TSV operatīvo grupu par vakcinācijas procesu un pēc vakcinācijas kampaņas sastāda paziņojumu (sk. 4. pielikumu), pamatojoties uz valsts pilnvaroto praktizējošo veterinārārstu sniegto informāciju (sk. 3. pielikumu) un nosūta kopiju PVD operatīvajai grupai;

Pēc vakcinācijas kampaņas valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti aizpilda un iesniedz dzīvnieku īpašniekam 5. pielikumā norādīto veidlapu, norādot pielikumā ar dzīvnieku vakcināciju saistītos ierobežojumus. Pēc vakcinācijas valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti katru dienu aizpilda 3. pielikumā norādīto veidlapu un iesniedz to PVD TSV.

---

15. DZĪVNIĒKU NOGALINĀŠANA UN LĪĶU IZNĪCINĀŠANA

NB! Ikviens darbinājs jāveic ar ārkārtēju precizitāti, lai izvairītos no slimības ierosinātāja izplatīšanās.

15.1. Dzīvnieku humānas nogalināšanas vispārīgie principi, nogalināšanas metodes un izmantojamie līdzekļi aprakstīti PVD instrukcijā, kas apstiprināta ar Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora rīkojumu Nr.142 (20.08.2004.) „Pamatnostādnes dzīvnieku bezsāpju nogalināšanai (eitanāzijai).”

15.2. KCM uzliesmojuma gadījumā lēmumu par dzīvnieku nogalināšanu pieņem VGPVI.

15.3. Dzīvnieku nogalināšanas vietu, metodi un līdzekļus, pamatojoties uz TSV Valsts vecākā veterinārā inspektora priekšlikumiem, nosaka PVD operatīvā grupa.

15.4. TSV Valsts vecākais veterinārais inspektors nodrošina darbību koordināciju un veic nogalināšanas procesu uzraudzību, informē VGPVI par papildus personāla un resursu iesaistīšanas nepieciešamību.

15.5. PVD TSV dzīvnieku nogalināšanu un iznīcināšanu dokumentē.

Dzīvnieku līķu iznīcināšana:

15.6. Lai izvairītos no slimības ierosinātāja izplatīšanās, transportējot/pārvietojot dzīvnieku līķus uz to iznīcināšanas vietu, jāievēro visas drošības prasības;

15.7. Vietai, kurā iznīcina dzīvnieku līķus, būtu jāatrodas skartajā reģionā vai pēc iespējas tuvāk tam; dzīvnieku līķu un/vai blakusproduktu iznīcināšanas vietu izraugās valsts veterinārais inspektors, saskaņojot to ar zemes īpašnieku, Valsts vides dienestu un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

15.8. Nogalināto vai mirušo dzīvnieku līķus iznīcina, tos sadedzinot vai aprokot saskaņā ar PVD instrukciju par dzīvnieku novietņu dezinfekciju un vides sanācību.

1. pielikums

**PAZIŅOŠANA PAR SLIMĪBU UN PAPILDUS INFORMĀCIJA,
KO SNIEDZ PVD CA EIROPAS KOMISIJAI UN DALĪBVALSTĪM KLASISKĀ
CŪKU MĒRA APSTIPRINĀŠANAS GADĪJUMĀ**

1. 24 stundu laikā pēc primārā KCM gadījuma apstiprināšanas cūkām, savvaļas cūkām vai kautuvē, vai transportlīdzeklī, PVD par to jāpaziņo, izmantojot dzīvnieku slimību ziņošanas sistēmu (angl. ADNS):
  - (a) nosūtīšanas datums;
  - (b) nosūtīšanas laiks;
  - (c) dalībvalsts;
  - (d) slimības nosaukums;
  - (e) uzliesmojumu vai gadījumu skaits;
  - (f) datums, kurā ir radušās aizdomas ar klasisko cūku mēri;
  - (g) apstiprinājuma datums;
  - (h) apstiprināšanai izmantotās metodes;
  - (i) vai slimības klātbūtne ir apstiprināta savvaļas cūkām vai cūkām novietnē, kautuvē vai transportlīdzeklī;
  - (j) ģeogrāfiskais apgabals, kurā ir apstiprināts klasiskā cūku mēra uzliesmojums vai gadījums;
  - (k) piemērotie slimības kontroles pasākumi.
2. Primārā KCM gadījumā kautuvēs vai transportlīdzeklī, papildus 1. punktā minētajiem datiem, PVD CA arī jānosūta šāda informācija:
  - (a) uzņēmīgo cūku skaits uzliesmojumā, kautuvē vai transportlīdzeklī;
  - (b) mirušo cūku skaits katrā kategorijā novietnē, kautuvē vai transportlīdzeklī;
  - (c) saslimstība katrā kategorijā un cūku skaits, kurām apstiprināts klasiskais cūku mēris;
  - (d) nogalināto cūku skaits uzliesmojumā, kautuvē vai transportlīdzeklī;
  - (e) pārstrādāto liemeņu skaits;
  - (f) uzliesmojuma gadījumā, tā attālums no tuvākās cūku novietnes;
  - (g) ja klasiskais cūku mēris ir apstiprināts kautuvē vai transportlīdzeklī, inficēto cūku vai liemeņu izcelsmes novietnes vai novietņu atrašanās vieta.
3. Sekundāro uzliesmojumu gadījumā 1. un 2. punktā minētā informācija PVD CA jānosūta Eiropas Komisijai katras nedēļas pirmajā darba dienā. Paziņošana aptver nedēļu, kas beidzas iepriekšējās svētdienas pusnaktī.
4. PVD CA nodrošina, ka kopā ar informāciju, ko sniedz saistībā ar klasiskā cūku mēra uzliesmojumu vai gadījumu novietnē, kautuvē vai transportlīdzeklī saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, cik drīz vien iespējams, Eiropas Komisijai un citām dalībvalstīm nosūta rakstisku ziņojumu, vismaz ietverot:
  - (a) datumu, kurā nogalinātas novietnē, kautuvē vai transportlīdzeklī esošās cūkas, un kurā pārstrādāti to liemeņi;
  - (b) to testu rezultāti, kas veikti paraugiem, kuri ņemti cūku nogalināšanas laikā;
  - (c) ja ir piemērota 5.3. punktā paredzētā atkāpe, nogalināto un pārstrādāto cūku skaits un to cūku skaits, kuras jānogalina vēlāk, un noteiktais termiņš to nokaušanai;
  - (d) informāciju, kas saistīta ar iespējamo slimības izcelsmi, vai par slimības izcelsmi, ja tā ir noskaidrota;
  - (e) klasiskā cūku mēra gadījuma vai primārā uzliesmojuma gadījumā kautuvē vai transportlīdzeklī, vīrusa ģenētisko tipu, kas izraisījis uzliesmojumu vai slimības gadījumu;

2. pielikums

Par izsniegtajām vakcīnām

Pārtikas un veterinārā dienesta _____ pārvaldes Valsts vecākais
veterinārais inspektors _____

(vārds, uzvārds)

izsniedzu _____ vakcīnu šādiem
(slimības nosaukums)

valsts pilnvarotajiem praktizējošiem veterinārārstiem:

Nr. p k.	Veterinārārsta vārds, uzvārds, kuram izsniegta vakcīna	Vakcīnas nosaukums, sērijas Nr., kontroles Nr., izgatavošanas datums, derīguma termiņš	Izsniegto flakonu skaits (a)	Atpakaļ nodoto flakonu skaits (b)	Izlieto flakonu skaits (c)

a=b+c

b, c – aizpilda, kad veterinārārsts nodod teritoriālajai struktūrvienībai neizlietos un izlietos flakonus

Vakcīnu izsniegšanas datums _____

Paraksts _____

Zīmogs

Par izlietoto vakcīnu daudzumu

Datums _____

(veterinārārsta vārds, uzvārds)

Nr. p. k.*	Novietnes adrese	Novietnes reģistrācijas Nr.	Vakcinēto dzīvnieku suga (s)	Izlietoto vakcīnas devu skaits

* aizpilda apmeklējuma secībā

Pārskats par veikto vakcināciju

Nr. p. k	Novietnes adrese	Novietnes reģistrācijas Nr.	Vakcinēto dzīvnieku suga(s)	Vakcinēto dzīvnieku skaits	Vakcinācijas veikšanas datums

Valsts vecākā veterinārā inspektora / Valsts veterinārā inspektora (nevajadzīgo svītrot)
vārds, uzvārds

paraksts

zīmogs

Pārskats par dzīvnieku vakcināciju

Es, apakšā parakstīties veterinārārsts .....esmu
(vārds, uzvārds)
apsekojis dzīvnieku novietni (novietnes reģistrācijas Nr.).....
(novietnes adrese)

kas atrodas vakcinācijas zonā, un esmu vakcinējis pret.....
(slimības nosaukums)
veidlapas B daļā minētos dzīvniekus. Jums .....
(dzīvnieku īpašnieka vārds/uzvārds)

jāievēro dzīvnieku turēšanas noteikumi, kas iekļauti šī paziņojuma pielikumā. Nekavējoties ziņot, ja tiek konstatētas dzīvnieku saslimšanas pazīmes!

Datums .....

Paraksts .....

Nodaļa – A

Apliecinu, ka kopējais dzīvnieku skaits iepriekšminētajā novietnē pa dzīvnieku sugām ir:

govis .....

aitas .....

kazas.....

cūkas .....

citi .....

Nodaļa – B

Esmu šodien apsekojis dzīvniekus, kuri uzskaitīti 2. nodaļā - A un vakcinējis, šādu dzīvnieku skaitu:

govis .....

aitas .....

kazas .....

cūkas .....

citi .....

Nodaļa – C

Dzīvnieku skaits novietnē, kuri nav sasnieguši vakcinācijas vecumu:

govis ..... aitas .....

kazas ..... cūkas .....

citi .....

Īpašnieks ..... Veterinārārsts .....
(paraksts) (paraksts)

Datums ..... Datums .....

A – apliecina dzīvnieku īpašnieks

B,C – apliecina veterinārārsts

6. pielikums

**GALVENIE KRITĒRIJI UN RISKA FAKTORI, KAS JĀŅEM VĒRĀ, PIENEMOT
LĒMUMU PIEMĒROT ĀRKĀRTAS VAKCINĀCIJU CŪKU NOVIETNĒS**

Kritēriji	Lēmums	
	Par vakcinācija	Pret vakcināciju
Uzliesmojumu skaits/izplatības virziens iepriekšējās 10-20 dienās	Augsts/ātri palielinās	Zems/zems vai palielinās lēni
Novietņu noteikšana reģionā ar augstu cūku blīvumu, kur varētu veikt vakcināciju	jā	nē
Turpmāka uzliesmojuma iespējamība reģionā nākamajos divos mēnešos vai turpmāk	Ļoti iespējams	Nav iespējams
Pārstrādes jaudas trūkums	jā	nē

**GALVENIE KRITĒRIJI UN RISKĀ FAKTORI, KAS JĀŅEM VĒRĀ, PIENĒMOT
LĒMUMU NOGALINĀT CŪKAS SKARTAJĀS NOVIENTNĒS**

Kritēriji	Lēmums	
	Par nogalināšanu	Pret nogalināšanu
Klīniskās pazīmes, kas norāda par klasisko cūku mēri skartajās novietnēs	jā	nē
Cūku pārvietošana no uzliesmojuma vietas uz skarto novietni pēc iespējamā vīrusa inkubācijas perioda inficētajā novietnē	jā	nē
Skarto novietņu noteikšana reģionā ar lielu cūku blīvumu	jā	nē
Iespējamā vīrusa izplatība no uzliesmojuma vietas pirms apkarošanas pasākumu piemērošanas	Masveida/nezināma	Ierobežota
Skarto novietņu noteikšana 500 metru ⁽¹⁾ attālumā no uzliesmojuma vietas	jā	nē
Skarto novietņu tuvums vairākām uzliesmojuma vietām	jā	nē
Cūku skaits uzliesmojuma vietā un/vai skartajās novietnēs	augsts	zems
⁽¹⁾ Reģionos ar lielu cūku blīvumu nepieciešams lielāks attālums		

8. pielikums

Akts

Informācija par personu, kas atrada/nošāva dzīvnieku:

_____ (vārds, uzvārds)

_____ (mob. tālrunis)

Informācija par dzīvnieku:

Datums, laiks kad dzīvnieks atrasts miris vai nošauts:

_____

Vieta, kur atrasts miris vai nošauts dzīvnieks:

_____ (norādīt pēc iespējas precīzi)

Dzimums: Sieviešu Vīriešu Vecums:

_____ (gados)

Ja dzīvnieks nošauts, pazīmes, izmaiņas uzvedībā pirms nošaušanas:

_____

_____

Ja dzīvnieks atrasts miris (līķa stāvoklis):

_____

_____

Paraksts

Datums

AKTS Nr. _____

Par nomedīto **meža cūku** parenhimatozo orgānu un asins paraugu piegādi
izmeklēšanai uz **KCM**

Mednieks _____

vārds, uzvārds, tālruņa numurs

Informācija par dzīvnieku/-iem

Nr.p. k.	Dzimums	Vecums (gados)	Nomedīšanas vieta (novads, pagasts, tuvākā apdzīvotā vieta)	Ģeogrāfiskās koordinātes*	
				x	y

* ģeogrāfiskās koordinātes rakstīt LKS-92 vai WGS-84 sistēmā.

Koordinātes nolasīt <http://kartes.lgia.gov.lv/kartes.html>, ar kursoru kartē uzejot uz konkrēto atrašanās vietu un ekrāna augšējā malā parādās šīs vietas ģeogrāfiskās koordinātes.

Mednieka vārds, uzvārds _____

Deklarētā dzīvesvietas adrese
_____Personas kods
_____Konta numurs (IBAN)
_____Bankas nosaukums
_____Akta sagatavotāji:
_____

Mednieka paraksts

PVD _____ pārvaldes veterinārais inspektors

_____
vārds, uzvārds, paraksts

Z.V.

VGPVI RĪKOJUMA PROJEKTS**Par karantīnas noteikšanu, ierobežojumiem un kontroles pasākumiem**

Sakarā ar _____ pagastos konstatētiem klasiskā cūku mēra (turpmāk – KCM) gadījumiem mājās cūkām, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 55.panta 2)punktu, 62.panta otrās daļas 1)punktu, 63.panta pirmās daļas 2)punktu, Veterinārmedicīnas likuma 27.panta pirmo daļu, 28.pantu, 30.pantu un Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumu „Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” 7.punktu un VI. līdz VIII. nodaļu, nosaku:

1. Karantīnu ar **aizsardzības** zonu ne mazāk kā 3 km rādiusā ap katru KCM skarto novietni un **uzraudzības** zonu ne mazāk kā 10 km rādiusā ap katru KCM skarto punktu, saskaņā ar šī rīkojuma 1.pielikumu.
2. PVD teritoriālās struktūrvienības valsts vecākajam veterinārajam inspektoram veikt uzraudzības un koordinācijas darbības **aizsardzības zonā, nodrošinot**, ka:
  - 2.1. nekavējoties tiek uzskaitītas visas aizsardzības zonā iekļautās dzīvnieku novietnes;
  - 2.2. ne vēlāk kā 7 dienu laikā veterinārie inspektori apmeklē uzskaitītās novietnes, veic cūku reģistra un identifikācijas pārbaudi, cūku klīnisko un laboratorisko izmeklēšanu.
3. **Karantīnas laikā aizsardzības zonā:**
  - 3.1. personām aizliegt veikt cūku kustību un pārvietošanu ar transportlīdzekļiem pa valsts un privātiem ceļiem, izņemot:
    - 3.1.1. cūku pārvietošanu novietnes robežās pa novietņu palīgceļiem, ja nepieciešams;
    - 3.1.2. tranzītā pa autoceļiem bez transportlīdzekļa apstāšanās un cūku kravas izkraušanas;
    - 3.1.3. no ārpus aizsardzības zonas esošas novietnes uz aizsardzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;
  - 3.2. kravas automašīnas un citus transportlīdzekļus un aprīkojumu, kas tiek izmantoti cūku vai citu lauksaimniecības dzīvnieku vai iespējami inficētu materiālu (dzīvnieku liķi, dzīvnieku barība, mēsli, virca, pakaiši) pārvešanai, transporta līdzekļa īpašniekiem jānodrošina to tīrīšana, dezinficēšana nekavējoties pēc katra pārvadājuma;
  - 3.3. transporta līdzekļa īpašniekiem nodrošināt, ka kravas automašīnas vai transportlīdzekļi, kas tiek izmantoti cūku pārvadāšanai, neizbrauc no aizsardzības zonas, ja tie nav iztīrīti un dezinficēti un to atļauj Pārtikas un veterinārā dienesta veterinārais inspektors;
  - 3.4. personām nepārvietot citus lauksaimniecības dzīvniekus uz novietni vai no tās bez Pārtikas un veterinārā dienesta veterinārā inspektora atļaujas;
  - 3.5. personām nekavējoties ziņot Pārtikas un veterinārajam dienestam par visām mirušajām vai slimajām cūkām;
  - 3.6. personām aizliegts cūkas no zonas pārvietot vismaz 30 dienas pēc katras KCM skartās novietnes pirmreizējās mazgāšanas un dezinfekcijas;
  - 3.7. personām aizliegts izvest kailu spermu no aizsardzības zonā esošas cūku novietnes;

- 3.8. jebkurai personai, kura ierodas vai atstāj aizsardzības zonā esošu cūku novietni, jāveic atbilstoši bioloģiskās drošības pasākumi, lai nepieļautu KCM ierosinātāja izplatīšanos;
- 3.9. personām aizliegts rīkot dzīvnieku sacensības, izstādes un tirgu;
- 3.10. šajā rīkojumā un normatīvajos aktos noteiktos pasākumus aizsardzības zonā turpina piemērot, līdz tiek veikta skartās novietnes tīrīšana un dezinfekcija un visās zonā esošajās cūku novietnēs cūkām veikta klīniskā un laboratoriskā izmeklēšana, saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143). Izmeklēšanu veic ne ātrāk kā 30 dienas pēc skartās novietnes pirmreizējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas.
4. PVD teritoriālās struktūrvienības valsts vecākais veterinārais inspektors veic uzraudzības un koordinācijas darbības **uzraudzības zonā**, nodrošinot, ka nekavējoties tiek uzskaitītas visas uzraudzības zonā esošās cūku novietnes.
- 5. Karantīnas laikā uzraudzības zonā:**
- 5.1. personām aizliegts veikt cūku kustību un pārvietošanu ar transportlīdzekļiem pa valsts un privātiem ceļiem, izņemot:
- 5.1.1. cūku pārvietošanu novietnes robežās pa novietņu palīgceļiem, ja nepieciešams;
  - 5.1.2. tranzītā pa autoceļu un dzelzceļu bez apstāšanās un cūku kravas izkraušanas;
  - 5.1.3. no ārpus uzraudzības zonas esošas novietnes uz uzraudzības zonā esošu kautuvi tūlītējai nokaušanai;
- 5.2. kravas automašīnas un citus transportlīdzekļus, aprīkojumu, kas tiek izmantots cūku vai citu lauksaimniecības dzīvnieku vai iespējami inficētu materiālu (dzīvnieku liķi, dzīvnieku barība, mēsli, virca, pakaiši) pārvešanai, tīrīt, transporta līdzekļa īpašniekam jānodrošina to tīrīšana, dezinficēšana nekavējoties pēc katra pārvadājuma;
- 5.3. transportlīdzekļa īpašniekam nodrošināt, ka kravas automašīnas vai transportlīdzekļi, kas tiek izmantoti cūku pārvadāšanai, neizbrauc no uzraudzības zonas, ja tie nav iztīrīti un dezinficēti;
- 5.4. personām pirmo septiņu dienu laikā pēc zonas noteikšanas nepārvietot citus lauksaimniecības dzīvniekus uz novietni vai no tās bez PVD veterinārā inspektora atļaujas;
- 5.5. personām nekavējoties ziņot PVD par visām mirušajām vai slimajām cūkām;
- 5.6. personām aizliegts cūkas pārvietot no zonas vismaz 21 dienu pēc KCM skartās novietnes pirmreizējās mazgāšanas un dezinfekcijas;
- 5.7. aizliegts izvest kailu spermu no zonā esošas cūku novietnes;
- 5.8. jebkurai personai, kura ierodas vai atstāj aizsardzības zonā esošu cūku novietni, jāveic atbilstoši bioloģiskās drošības pasākumi, lai nepieļautu KCM ierosinātāja izplatīšanos;
- 5.9. pasākumus uzraudzības zonā turpina piemērot līdz tiek veikta skartās novietnes tīrīšana un dezinfekcija un visās uzraudzības zonā esošajās novietnēs cūkām veikta klīniskā un, nepieciešamības gadījumā arī laboratoriskā izmeklēšana saskaņā ar KCM diagnostikas rokasgrāmatu (KR.10.P.143). Izmeklēšanu uzsāk ne ātrāk kā 20 dienas pēc skartās novietnes pirmreizējās tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumu pabeigšanas.
6. Pasludināt klasiskā cūku mēra skartos punktus un veicamos pasākumus ar atsevišķiem rīkojumiem.
7. Rīkojums stājas spēkā ar parakstīšanas brīdi.
8. Kontroli par rīkojuma izpildi paturu sev.

Pielikumā: Aizsardzības un uzraudzības zonas uz ___ lp.

VGPVI RĪKOJUMA PROJEKTS

Par klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumiem
novietnes adrese

Sakarā ar klasiskā cūku mēra vīrusa genoma konstatēšanu mājas cūkām (Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta „BIOR” 20__gada __. __. __. testēšanas pārskata Nr. __ novietnes adrese (īpašnieks – vārds, uzvārds), dzīvnieku novietnē Nr.: __, pamatojoties uz Veterinārmedicīnas likuma 27.panta pirmo daļu, 28. un 30.pantu, kā arī saskaņā ar MK noteikumu Nr.991 „Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” 24.punktu un IV. nodaļu, nosaku:

1. Pasludināt dzīvnieku novietni Nr.: __, kas atrodas *novietnes adrese* (īpašnieks – vārds, uzvārds), par epizootijas - klasiskā cūku mēra skarto punktu (turpmāk tekstā – skartais punkts).
2. Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk- PVD) __ pārvaldes valsts vecākajam veterinārajam inspektoram nodrošināt šādus pasākumus:
  - 2.1. nekavējoties nogalināt visas skartajā punktā esošās cūkas, izmantojot humānu nogalināšanas metodi, nodrošinot, ka slimības ierosinātājs nenonāk ārējā vidē;
  - 2.2. noņemt asins paraugus seroloģiskai izmeklēšanai cūkām (nogalināmajām) izlases veidā, lai noteiktu 10% seroloģisko izplatību ar 95% ticamību;
  - 2.3. iznīcināt skartajā punktā nogalinātās un nobeigušās cūkas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) 1069/2009 19.panta 1.punkta e) apakšpunktā noteiktajām prasībām, novēršot slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;
  - 2.4. kontrolēt un uzraudzīt, lai cūkgaļa, kas iegūta laikposmā no iespējamā slimības ierosinātāja iekļūšanas skartajā punktā līdz ierobežojumu noteikšanai, tiek iznīcināta, novēršot slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;
  - 2.5. kontrolēt un uzraudzīt, lai cūku sperma, olšūnas vai embriji, kuri iegūti laikposmā no iespējamā slimības ierosinātāja iekļūšanas skartajā punktā līdz ierobežojumu noteikšanai, tiek iznīcināti tā, lai novērstu slimības ierosinātāja izplatīšanās iespēju;
  - 2.6. kontrolēt, lai skartajā punktā visas substances, dzīvnieku barība un atkritumi, kas ir piesārņoti ar slimības ierosinātāju, tiktu pārstrādāti kā augsta riska materiāls, bet vienreizējās lietošanas materiāli (sevišķi cūku kaušanai izmantotie) tiktu iznīcināti;

-
- 2.7. kontrolēt, lai pēc cūku nogalināšanas un liķu izvākšanas novietnes telpas, transportlīdzekļi, kuri izmantoti cūku, atkritumu un produktu pārvadāšanai no skartā punkta, kā arī ekipējums tiktu mazgāts un dezinficēts, bet pakaiši, mēsli un virca dezinficēta; dezinfekcijai izmantot līdzekļus, kas nodrošina slimības ierosinātāja iznīcināšanu un dezinfekciju veikt saskaņā ar Dzīvnieku novietņu dezinfekcijas un vides sanācijas instrukciju (Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 2011.gada 18.februāra rīkojums Nr. 26);
  - 2.8. veikt detalizētu epidemioloģisko izmeklēšanu skartajā punktā, lai noskaidrotu slimības izcelsmi un iespējamo inficēšanās laiku, iespējamās izplatīšanās ceļus (ar personālu, transporta līdzekļiem, dzīvām cūkām, cūku kautķermeņiem, gaļu, spermu vai citiem materiāliem, kas varētu pārnest slimības ierosinātāju) no skartā punkta un iespējamās kontaktnovietnes;
  - 2.9. kontaktnovietnēs veikt darbības, kas noteiktas Klasiskā cūku mēra aizdomu gadījumā - saskaņā ar MK noteikumu Nr.991 „Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” III. nodaļu;
  - 2.10. citu sugu dzīvnieku pārvietošanu no skartā punkta atļaut tikai ar valsts vecākā veterinārā inspektora atļauju;
  - 2.11. kontrolēt, ka citu sugu dzīvnieku izcelsmes produkcija (piens, olas, gaļa u.c.) netiek izvesta no skartajā punktā;
  - 2.12. regulāri informēt PVD Veterinārās uzraudzības departamenta direktori par skartajā punktā veiktajiem pasākumiem;
  3. Cūku ievietošana novietnē atļauta ar valsts vecākā veterinārā inspektora atļauju ne ātrāk kā 30 dienas pēc noslēguma tīrīšanas un dezinfekcijas veikšanas skartajā punktā.
  4. Rīkojums stājas spēkā ar parakstīšanas brīdi un ir spēkā līdz tā atcelšanai.
  5. Kontroli pār rīkojuma izpildi paturu sev.

Pielikumā: Testēšanas pārskats Nr. _____ no dd.mm.gggg. uz __lp.

VGPVI RĪKOJUMA PROJEKTS

Par Klasiskā cūku mēra apkarošanas pasākumiem
novietnes adrese

Sakarā ar to, ka *novietnes adrese* dzīvnieku novietnē Nr. _____ esošajām mājas cūkām, kuras īpašnieks ir *vārds, uzvārds* pēc Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta „BIOR” 20__ .gada __ ._____ testēšanas pārskata Nr. _____ datiem tika konstatēts klasiskā cūku mēra vīrusa genoms un antivielas pret klasisko cūku mēri, lai novērstu draudus slimības izplatībai vidē un iespējamo kaitējumu Latvijas tautsaimniecībai, kā arī ņemot vērā noteikto karantīnu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 55.panta 2)punktu, 62.panta otrās daļas 1)punktu, 63.panta pirmās daļas 2)punktu un Veterinārmedicīnas likuma 28.pantu, 30.pantu un 59.panta 11.punktu, un Pārtikas un veterinārā dienesta valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 20__ .gada __ .novembra rīkojumu Nr. __ „Par karantīnas noteikšanu, ierobežojumiem un kontroles pasākumiem”, nosaku:

1. karantīnas periodā dzīvnieku novietnē Nr. _____ un tai pieguļošā teritorijā *īpašnieka vārds, uzvārds* **izpildīt un ievērot** Pārtikas un veterinārā dienesta valsts veterinārā inspektora:
  - 1.1. dotos norādījumus
    - 1.1.1. par cūku nogalināšanas kārtību;
    - 1.1.2. par cūku liķu iznīcināšanas kārtību;
    - 1.1.3. par cūku izcelsmes bioproduktu (spermas u.c.) iznīcināšanas kārtību;
    - 1.1.4. par cūku izcelsmes pārtikas produktu iznīcināšanas vai pārstrādes kārtību;
    - 1.1.5. par barības, pakaišu savākšanu, dezinfekciju un/vai biotermisko pārstrādes kārtību;
    - 1.1.6. par mēslu un vircas savākšanu un dezinfekciju, un/vai biotermisko pārstrādes kārtību;
    - 1.1.7. par novietnes, inventāra un materiālu tīrīšanu, mazgāšanu un dezinfekciju;
    - 1.1.8. par transporta līdzekļu tīrīšanu, mazgāšanu un dezinfekciju;
    - 1.1.9. par grauzēju apkarošanu;
    - 1.1.10. par personīgās higiēnas pasākumu veikšanu.
  - 1.2. noteiktos ierobežojumus:
    - 1.2.1. attiecībā uz citu sugu dzīvnieku (govis, aitas, kazas u.c.) un to izcelsmes bioproduktu (spermas u.c.) pārvietošanu;
    - 1.2.2. attiecībā uz citu sugu dzīvnieku un mājputnu izcelsmes pārtikas produktu pārvietošanu;
    - 1.2.3. attiecībā uz personu un transporta līdzekļu pārvietošanos.
  - 1.3. Citus dotos norādījumus un noteiktos ierobežojumus skartajā novietnē.
2. Rīkojums stājas spēkā ar paziņošanas brīdi *īpašnieka vārds, uzvārds* un ir spēkā līdz tā atcelšanai.

Rīkojumu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, sūdzību iesniedzot Zemkopības ministrijā.

VGPVI RĪKOJUMA PROJEKTS**Par klasiskā cūku mēra epidemioloģisko izmeklēšanu**

Sakarā ar klasiskā cūku mēra monitoringa programmas ietvaros meža cūkai konstatētu pozitīvo rezultātu uz klasiskā cūku mēra antivielām (testēšanas pārskats Nr. _____), lai nodrošinātu epidemioloģisko izmeklēšanu, nosaku:

1. Pārtikas un veterināra dienesta (PVD) TSV _____ valsts vecākajiem veterinārajiem inspektoriem:
  - 1.1. **organizēt paraugu noņemšanu** 59 meža cūkām ne vairāk kā 200 km² teritorijā, ietverot visu _____ pagastu – 35 cūkas, _____ pagastu - 12 cūkas un _____ pagastu – 12 cūkas;
  - 1.2. **nodrošināt** PVD veterinārā inspektora vai valsts pilnvarota praktizējoša veterinārārsta klātbūtni, lai veiktu **meža cūku iekšējo orgānu apskati**, kā arī nodrošinātu parenhimatozo orgānu un asiņu seruma **paraugu noņemšanu** un nogādāšanu "BIOR" paraugu pieņemšanas vietās;
  - 1.3. **organizēt sanāksmi** par aktualitāti un nepieciešamajām darbībām iesaistīto medību kolektīvu vadītājiem, pilnvarotajiem veterinārārstiem, veterinārajiem inspektoriem un Valsts meža dienesta speciālistiem, pieaicinot ekspertus no Veterinārās uzraudzības departamenta;
  - 1.4. pieņemt no medniekiem dokumentus par meža cūku nomedīšanu saskaņā ar VGPVI rīkojumā Nr. ___. „Par meža cūku paraugu izmeklēšanu uz klasisko cūku mēri” noteikto kārtību;
  - 1.5. pieņemt izmaksu aprēķinus no valsts pilnvarotajiem praktizējošiem veterinārārstiem saskaņā ar VGPVI rīkojumu Nr. ___. „Atsevišķos gadījumos veikto veterināro pakalpojumu izmaksu aprēķinu” noteikto kārtību.
2. Rīkojums stājas spēkā ar dd/mm/gggg un ir spēkā līdz dd/m/gggg.
3. Kontroli par rīkojuma izpildi uzdošu Veterinārās uzraudzības departamenta direktoram.

VGPVI RĪKOJUMA PROJEKTS

**Par inficētās teritorijas paplašināšanu un
tajā piemērojamiem kontroles pasākumiem**

Sakarā ar jaunu klasiskā cūku mēra (KCM) gadījumu apstiprināšanu meža cūkām, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004. gada 30. novembra noteikumu Nr. 991 „Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” 61.punktu, nosaku:

4. Apstiprināt KCM **inficēto teritoriju** (karantīnas teritorija) ar kopējo platību ____ km², kurā ietilpst šī rīkojuma 1. pielikumā minētās administratīvās teritorijas.
5. Valsts vecākajiem veterinārajiem inspektoriem 1. punktā minētajā teritorijā nodrošināt:
  - 5.1. visu nomedīto meža cūku un mirušo meža cūku pārbaudi un laboratorisko izmeklēšanu uz KCM;
  - 5.2. pārtikā neizmantojamo meža cūku orgānu un liemeņa daļu iznīcināšanu veterinārā inspektora uzraudzībā;
  - 5.3. kontroli par nomedīto meža cūku liemeņu uzglabāšanu līdz laboratorisko izmeklējumu rezultātu saņemšanai;
  - 5.4. pozitīvo dzīvnieku liemeņu iznīcināšanu veterinārā inspektora uzraudzībā;
  - 5.5. lai iegūto negatīvo dzīvnieku kautķermeņus neizvestu no 1. punktā minētās teritorijas;
6. Pakļaut oficiālai uzraudzībai visas 1. punktā minētajā teritorijā esošās mājas cūku novietnes:
  - 6.1. veikt novietņu un cūku reģistrācijas pārbaudes;
  - 6.2. pārbaudes protokolos fiksēt precīzu cūku skaitu pa grupām (piena sivēni, atšķirtie sivēni līdz 30 kg dzīvsvarā, nobarojamās cūkas, vaislas jauncūkas, sivēnmātes, kuiļi);
  - 6.3. noņemt asins paraugus cūkām **visās novietnēs** teritorijās, kuras iekļautas inficētajā zonā, to paplašinot, izmeklēšanai uz KCM (paraugu skaits novietnē jāizvēlas tā, lai ar 95% ticamību noteiktu 5% KCM izplatību);
  - 6.4. noņemt paraugus izmeklēšanai uz KCM visām mirušajām cūkām, kā arī cūkām, kurām novērojamas saslimšanas pazīmes;
  - 6.5. kontrolēt, lai mājas cūkas tiktu turētas telpās un nebūtu iespēja tām kontaktēties ar meža cūkām;
  - 6.6. informēt cūku īpašniekus/turētājus par ierobežojumiem cūku un cūkgaļas apritē;
  - 6.7. informēt cūku īpašniekus/turētājus, lai pie novietnes vai teritorijas ieejas/izejas novietotu dezinfekcijas paklājus un paaugstinātu vispārējo biodrošības līmeni.
7. No novietnēm, kas atrodas inficētajā teritorijā (saskaņā ar šī rīkojuma 1.punktu) aizliegts izvest cūkas, to spermu, embrijus vai olšūnas tirdzniecībai uz Eiropas Savienības dalībvalstīm un trešajām valstīm.
8. Mājas cūku izvešana un ievēšana novietnēs atļauta tikai ar PVD valsts veterinārā inspektora izsniegtu atļauju. Ierobežojumi un izņēmumi noteikti atsevišķā Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora rīkojumā.

-
9. Aizliegts laist pārtikas aprītē meža cūku gaļu, kas iegūta 1.punktā minētajā teritorijā.
  10. Valsts vecākajiem pārtikas inspektoriem:
    - 7.1. nekavējoties informēt TSV uzraudzības teritorijā esošo atzīto medījumu apstrādes uzņēmumu un reģistrēto medījumu apstrādes vietu (skatīt sarakstu PVD datu bāzē) atbildīgās personas un valsts pilnvarotos veterinārārstus (vecākos ekspertus) par aizliegumu mežacūku pieņemšanai no 1.punktā minētās teritorijas;
    - 7.2. nekavējoties informēt visus valsts pilnvarotos veterinārārstus (vecākos ekspertus) par šī rīkojuma 4.punktā minēto ierobežojumu.
    - 7.3. nekavējoties informēt visus TSV uzraudzības teritorijā esošos gaļas pārstrādes uzņēmumus (gaļas pārstrādes, gaļas sadales, mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības uzņēmumus), kas nodarbojas ar mežacūkas gaļas apriti, par KCM izplatīšanās bīstamību;
    - 7.4. nodrošināt pastiprinātu kontroli 7.1. un 7.3. punktos minētajos uzņēmumos, lai pārliecinātos par ierobežojumu ievērošanu.
  11. Rīkojums stājas spēkā ar parakstīšanas brīdi.
  12. Kontroli par rīkojuma izpildi paturu sev.

Pielikumā:

1. *KCM inficētajā teritorijā iekļaut administratīvo teritoriju saraksts uz _ lp.*
2. *KCM inficētās teritorijas karte uz _ lp.*